Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Compendium iuris canonici

[Straßburg], 9. Feb. 1499

M

urn:nbn:de:bsz:31-315971

Visual Library

dit. et tales mercennarij ſunt. diſti. xliij.
Sit rector. Grego. in paſtora.

Lux diuina fugat tenebras anime. de pe. di. j. Reſuſcitatus. §. Jteſi.
Luci ad tenebras. xpo ad belial: que cō-
municatio. de peni. di. ij. Si enim. Su-
pra. Juſticia ꝛ.

Luxurioſa res vinum eſt ꝛcō tumelioſa ebrietas diſtin. xxv. Luxurioſa.
Luxuria fomentum a vino recipit. diſti.
xxv. Uinolentum. Jerony. in Micheā
Luxuria ſapientes infatuat: exemplo ſa-
lomonis. xxxij. q. iiij. Salomon. Greg.
Luxuria mentis ſolo conſenſu exercetur
xxxij. q. v. Nec ſolo. Auguſtin⁹ de chri-
ſtiana vita.
Luxurie nomine intelligitur omnis pol-
lutio inordinata. xxxij. q. iiij. In eo. Je-
ronymus.
Luxurie diuerſe ſpecies: et grauitas eaꝝ
xxxij. q. vij. Quemadmodum. et quattu
or ſequentibus.
Luxurie abuſus cum propria vxore tur-
pior eſt q̄ꝫ cum meretrice. xxxij. que. iiij.
Origo. q[illegible]. Adulterij.

Macula corporꝫ remo uet a miniſte rio altaris. di. xlix. Hic er- enim Gregorius in paſto- rali. extra de clerico egro- tante. ca. Preſbyterū.
Macule pro quib⁹ leuite in lege reprobā-
tur deſignant ſpirituales maculas. ſu-
pra. Aaron.

Magi ſunt qui ob facinoꝝ magni tudinem malefici vocantur.
Et ponunt plura mala ipsorum. xxvj. q.
v. Nec mir. Aug⁹. de ciui. dei.
Magi mentes fidelium eis non creden-
tium turbare nequeunt. c. vbi. ſ.
Magorum ars inuēta eſt ex traditōe de
monum. xxvj. q. ij. Qui ſine. Auguſtin⁹
de ciuitate dei.

Magica ars a deo permittitur vt fideles probet ꝛ mali ſe- ducantur. xxvj. q. v. Nec mirum. Augu
ſtinus de ciuitate dei.
Magica ars quomodo exercetur et eius
malum. c. vbi. ſ.
Magica arte ſuſcitatū ſamuelem: abſur-
dum eſt credere. c. xxvj. q. v. Nec mir. Au-
guſtinus de ciui. dei.

Magiſter eſſe non poterit qui p us diſcipulus nō fuit extra de ele. c. Officij tui. c. Cum in ma-
giſtrum. Nam miſerum eſt eum fieri ma
giſtrum qui nōdum didicit eſſe diſcipu-
lus. di. xlj. c. j. di. lxj. Miſerū. xvj. que. j.
Si clericatus.
Magiſtri erroris ſunt qui peius diſcipu
lis viuunt. ij. q. vij. Nos.
Magiſtri habeantur in ſtudijs vbi reſi-
det romana curia. et Pariſienſi. Oxo-
nieñ. bononieñ. et ſalamantino chriſti-
ani qui doceant linguas. hebraicā. gre-
cam. arabicam. et caldaicā. et pro quali-
bet lingua duo ſint. de magiſtris. c. Jnter
in clementinis.
Magiſter vnus habeatur in qualibet ſe-
de cathedrali cui beneficiū competēs p-
beatur qui clericos et etiam pauperes ſco
lares gratis doceat. nec a docentib⁹. ali
quid querat: nec idoneum quēq̄ꝫ docere
prohibeat. Contrarium faciēs ab eccle
ſiaſtico beneficio ſit alienus. extra de ma
giſtris. c. Quī ecclia. ꝛ. ij. ſeqntib⁹.
Magiſter habeatur in qualibꝫ eccleſia q̄
ſufficere valeat qui clericos in gramati
ca et alijs gratis doceat. Jn cathedrali
etiam habeatur theologus qui ſacerdo
tes ꝛ alios in ſacra pagina doceat. et cui
libet magiſtro a capitulo vnius preben-
de prouentus. ſed theologo a metropo-
litano tantūdem detur. non q̄ ideo ca-
nonicus efficiatur. ſed tamdiu prebēdā
habeat q̄ꝫdiu in docendo preeſt. Et ſi ec
cleſia ambobus grauaretur. theologo p
uideatur. ſed gramatico in eccleſia ciui-
tatis. extra de mgr̄is. c. Quia nōnullis.

Magnitudo ſolis. lune. terre. ſupra. Luna.

Maior eſt dignitas ſacerdotalis q̄ꝫ imperialis. ſ. Eccleſiaſtica
ſiue. Precellunt tamen reges illos q̄ tpa
lia ab eis recipiunt. Unde. j. Petri. ij. c⁰.
Siue regi tanq̄ꝫ precellenti. Non tamē
dicitur ſimpliciter precellenti. ſed addi
tur tanq̄ꝫ. Et forte non ſine cauſa. extra
de maiorita. ꝛ obedien. c. Solite. Naꝫ
ſacerdotibus dicitur ſimpliciter Jere. j.
Conſtitui te ſuper gentes et regna. c. ca.

Hinc dicitur. in gloſa. e. c. verbi. Tanq̃ ꝙ huiuſmodi dictões ĩportant aliquã do ſimilitudinem non veritatem. vt ibi Tanq̃ ad latronem.

Maior apoſtolorũ eſt Petrus dignitate. ij. que. vij. Paulus petrum. Auguſtinus ſuper epiſtolam ad Gal.

Maior apud deum eſt qui iuſtior eſt. diſ. xl. Multi. in fine.

Maior pars in congregatione dicitur que maiori ratione et pietate vtitur. diſti. lxi. Sana. di. xl. Multi. in fine.

Maiori functo honore non licet deſcendere ad minorem. extra de tranſla. c. primo. c. Licet.

Maior et prior habeatur qui prius fuerit ordinatus. extra de maio. et obedie. cap. Solite.

Maior natu ſuccedere debet patri in regno. extra de voto. c. Licet vniuerſis.

Maior eſt poteſtas ſpiritualis q̃ ſecularis. extra de maio. et obe. c. Solite.

Maius ſi conceditur et minus conceſſũ eſſe videtur. extra de decimis. c. Ex parte tua. ſecundo.

Maius malum ad vitandũ in altero nullus quod minus eſt committat. di. xiiij. Quod ait.

Malicia aliena nulli obeſt. j. miſter mal⁹. j. puniĩ nul. j. plator.

Malicia plati nõ alijs nocet. Infra. Prelatorum vitam. infra. Subditi.

Malicia hominum feſtinare facit iudicium. Supra. Abbreuiatum.

Malicia ſuccreſcente hominum qđ puiſum eſt ad remediũ tendit ad noxam. de excep. ca. Pia. libro ſexto.

Malicia ſupplet etatem circa matrimonium contrahendum. extra de deſponſa. impu. c. De illis. ij. c. Tue nobis.

Malicia ſua nõ debet quis cõmodum reportare. extra de dolo et contuma. c. Contingit interdum.

Malum eſt duplex. ſcʒ culpe et pene. Malum culpe proprie malũ dicitur. q2 malũ nullũ eſt niſi peccatum. Malũ pene ſunt paupertas. egritudo. et hmõi. xv. q. j. Illa. Ambroſius in examerõ. Et hec mala ſũt bonis ad purgationẽ et exerciciũ virtutũ. Malis vo ſunt ad vindictam. vij. q. j. Cum pcuſſio

Gregorius in epiſtola ad Candidũ. ſupra. Aduerſitas.

Mala. ſ. culpe non ſunt facienda vt eueniant bona. diſt. xiiij. Quod ait. xv. q. v. per totum. xxij. q. ij. Faciat.

Malum minus nõ debet quis cõmittere ne alter maius malum committat. diſtin. xiiij. Qđ ait. Et per totã diſtin.

Malum minus inter duo mala eſt eligẽdum: vbi vtrumqʒ caueri non poteſt. diſtin. xiij. Duo. et. ca. ſequenti.

Malum non ſolum ſed ſpecies mali caueatur. extra de ſimo. c. Audiuimus.

Malum dilectio proximi nõ operatur. Ad Romanos. xiij. Et habetur. xxiij. que. prima. Ubi ſana.

Mali frequenter inueniuntur inter bonos in preſenti vita et eis permixti. di. xxiij. Quantũlibet. Auguſtinus ad Uincentium donatiſtam. Unde Math. xiij. Sinite vtraqʒ creſcere. Et non potuerunt filij iuda diſperdere iebuſeum. xi. que. iij. Nolite recedere. Jeronym⁹ ſuper Judicum. Ideo hec vita in medio poſita dicitur inter celum et terram. quia vtrarũqʒ partium ciues indiſtincte recipit. xxiij. q. iiij. Hec autem. Gregorius in omelia ſuper illo Math. xx. Amice quõ huc.

Mali debent tolerari inter bonos q̃diu ab eccleſia tolerãtur. ij. q. j. Multi. Auguſtinus omelia de penitẽtia. xxiij. que. iiij. per totum. Et pro pace nõ eſt corporaliter ab eis recedendum: ſed ſpiritualiter. e. c. Tolerandi. Auguſtinus de verbis domini. et c. trib⁹ cap. ſequẽ.

Malos non tolerans ſibi per intolerantiam teſtis eſt quia bonus non eſt. Abel eſſe renuit quem cayn malicia non exercet. vij. q. j. §. Cum autem. xxiij. que. iiij. Hec autem.

Mali licet tolerari debeant corporaliter tamen ſpiritualiter ſunt deſerendi. id eſt ꝙ eis non ſocietur. xxiij. q. iiij. A malis. Auguſtinus ſermone de verbis euãgelij. e. c. Recedite. Idem.

Malis ſociatur qui cum illis malum cõmittit vel cõmittentibus fauet. Aliis non ſi ſaltem in redarguendo pro gradu ſuo non ſit piger. cum dilectione tamen. nõ cum odio. xxiij. q. iiij. Ira plane. Auguſtinus. c. Si quis a catholica. Auguſti-

nus contra donatiſtas.ca. A malis. Au
guſtinus ſermone ꝺ verbis euangelij.c.
Recedite.ſ. Sociatum.

Malis etiam ſociatur qui non corrigit.
arg.xxiij.q.iiij. Ita plane. vt.s.

Malorum conſortium corrūpit ſepe eti
am bonos mores aliorum.xxviij. que.p
ma. Sepe malorū. Nam vna ouis mor
bida gregem inficit vniuerſum. diſt.xlv.
Sed illud. Jeronymus ſup Jeremiā

Malis dum proſpere ſuccedit: remune
ratio preſentis vite eſt.quia nō eſt tā ma
lus quis qui nō faciat aliqñ aliqđ bonū
Nec tam bonus aliquis vt nō faciat vel
paruum malum: quare etiam hic tempo
raliter puniatur. de pe.diſ.iij. Plum.§.
Eſt et alia.

Mali non ſunt in conſpectu dei.s. Bōi.

Mali ſunt differentes. Unde Auguſti
nus in encheridion.c.lxv.loquēs de ſuf
fragijs. dicit q ſunt valde boni (id ē) be
ati qui ita in bono ſunt vt iſta nō reqrat
Nam ita dicit Auguſtinus ibidem. Eſt
modus viuendi quidam nec tam bonus
vt non requirat iſta id eſt ſuffragia.poſt
mortem.nec tam malus vt ei iſta pꝰ mor
tem non proſint. Eſt vero talis.id ē ali
us modus in bono vt hec non requirat
Et eſt rurſus talis in malo vt nec hiſ va
leat cum hec vita trāſierit adiuuari. Et
infra.p valde bonis ſunt.ſ.ſuffragia. gra
tiarū actiones.pro nō valde bonis pro
piciationes ſunt. pro valde malis: et ſi
ñ ſunt adiuuamenta mortuorū: conſola
tiones tamen ſunt viuorum. Quibꝰ au
tem proſunt: aut ad hoc proſūt vt ſit ple
na remiſſio. aut certe vt tolerabilior ſit
damnatio. Hec Auguſtinꝰ.xiij.q.ij.Tē
pus. Gloſa dicit ſuper verbo. pro valde
Q: Auguſtinus hic diſtinguit quatuor
genera hominum.quorum aliqui ſūt val
de boni: qui non indigent ſuffragijs. alij
valde mali. quibus non proſunt. alij me
diocriter boni ſcilicet exiſtētes i purga
torio. quibus proſunt vt omnino liberē
tur. alij mediocriter mali. ſcilicꝫ damna
ti non valde mali. quibus proſunt ad to
lerabiliorem damnationem. licet non li
berentur omnino a pēa. Hec glo. Archi
diaco. ſuper.c.c. dicit. q theologi intelli
gunt per mediocriter malos ⁊ mediocri
ter bonos exiſtentes in purgatorio. q de
ficiunt a ſumma bonitate. qꝛ adhuc mi
ſeri: et a ſumma malicia. quia non dam
nati. nec in mortali peccato. Et q dam
natis ſuffragia non proſunt: hanc opini
onem dicit Hoſtienſis veriorem et cele
briorem. Et Raymundus dicit eam ca
tholicam. Unde.xiij.q.ij. pro obeūtibꝫ
dicitur. q pro impijs defunctis non ſit
orandum (ſi diſcernatur) nec ſacrificiuꝫ
offerendum. Et habetur in gloſa.co.ca.
Non eſtimemus. Unde Thomas i.iiij
diſtin.xlv. parte ſecunda. de ſuffragijs.
que.ij.arti.j. Et Bonauentura.c. diſtin
ctio.xlvj.q.j. Richardus.c. di.xlvj.ar.ij
que.iiij. Dicunt q non iuuantur ſuffra
gijs eccleſie. quia ſunt extra vincula ca
ritatis ſm quam opera viuorum conti
nuantur defunctis. quia ſm Thomā re
ceperunt pro meritis vltimam retribu
tionem: ſicut et beati. Et licet reſtat ad
huc pena corporis tamen hoc non pre
ſtat eis rationem viatoris. quia totaliter
ad terminum vie peruenerūt. Et Rich
ardus dicit q pena eis taxata in nullo i
minuit. nec ſunt in ſtatu q poſſit pro eis
aliquid ſolui. Auguſtinus. et habetur in
gloſa.ſ.ceſſa.iiij. ver. Sicut ceteri q ſpē.
Et magiſter in.iiij. diſtin. xlv. dic. Qui
ſine fide operante per dilectionem eiuſ
qꝫ ſacramentis de corporibus exierunt:
fruſtra ſibi a ſuis pietatis officia impen
duntur. Unde ſm doctores verbū Au
guſtini in Encheridion.ſ. damnationē.
accipitur large pro quacunqꝫ punitione
preſertim pene purgatorij.ſ. Suffragia

Mali quomodo non ſunt et quomō ſūt
in eccleſia.s. Eccleſie vnitas.⁊.ſ.

Mali ſunt patienter tolerandi. vij.q. pri
ma. Aduerſitas.§. Abel. Grego.

Mali propter bonos ſunt tolerandi: nō
boni propter malos deſerendi. Unō pa
ſtor non debet relinquere gregem.xxiij.
que.iiij. Quā magnum. Auguſtinus ad
Uincentium in epl'a.ſ. Mali licet.

Mali ſunt etiam ad bonum compellen
di vbi ſine detrimēto fieri poteſt. preſer
tim heretici.xxiij.q.iiij. Diſplicꝫ. Augu
ſtinus Donato presbytero.ca. Qui pec
cat. et ſeqn.q.vj. per totum.

Mali ſemper perſequuntur bonos.iij.q.

prima. Nulli. xxiij. q. iiij. Qui ſm carnē.
Malis vtile eſt ꝙ ſint debiles et impotē-
tes. xxiij. que. iij. Sex differētie.
Mali licet pro crimine ſint puniendi. ſūt
tamen pro tempore patienter tolerandi
quia qui nimis emungit elicit ſanguinē
extra de renuncia. c. Niſi cum pridez. §.
Propter. infra. Paſtor.
Malus. Semel malus ſemper preſumi-
tur eſſe malus. de regulis iuris. ca. Se-
mel. li. vj.

Mala punica ſignificāt fidei vnitatem. qꝛ ſi-
cut vno cortice multa grana muniūtur.
ſic multos populos vnitas fidei conte-
git: quos intus diuerſitas meritorū te-
net. dictin. xxiij. Sit rector. Gregorius
in moralib9.

Male acquiſita poſſunt in elemoſy-
nam dari dummodo i eis nō
competit reſtitutio. xiiij. que. v. Qui ha-
beris. ꝛ ſequen. Et poſſint bene expen-
di. eo. cap. Non ſane. ſ. Elemoſyna.

Maledictio duplex. ſcilicz dei et hominis. xxiij
que. iij. Deus quando. Auguſtinus in li-
bro Numeri.
Maledicit ſolus deus iuſte cui qualitas
peccantis conſtat. vbi. ſ.
Maledicunt etiaz ſancti zelo iuſticie nō
vltionis. e. c. Cum ſancti.
Maledictio prohibetur fieri zelo vltōis
eo. ca. Cum ergo. Non autem zelo iuſti-
cie prohibetur. Ibidē. ꝛ. c. ſe.
Maledicens ore et ſi non corde: peccat.
xxiij. q. iiij. Qui negligunt.
Maledictionem iniuſtā recipiens. a deo
premiabitur. xj. que. iij. Qui iuſtus. Au-
guſtinus ſup pſalmo ſecūdo.
Maledictus puer centum annorū. ij. q.
vij. Paulus. Gregorius Januario. ꝛ. §.
Quibus ergo.
Maledici penitentia. Supra Canone.
xxviij.

Malefactores defendere nō temere debet
eccleſia. ſed pro eis intercedere. xiiij. que
ſtio. vj. Si qui. Ita tamen ꝙ reſtituant
ablata: ꝛ ſatiſfaciant leſis. e. cap. Si res
Si tamen confugerit ad eccleſiam: tene-
tur eum poſſibiliter defendere. niſi fuerit
publicus latro vel nocturnus depopu-
lator agrorū. xvij. q. iiij. Reum. extra de
emunita. c. Inter alia. Si vero fuit in-
iuſte damnatus eccleſia tenetur eum iu-
uare. Unde Prouerb. xxiiij. Erue eum
qui ducitur ad mortem. xxiij. q. iiij. Non
inferenda. Hec gloſa. ſ. c. Si qui. ſ. Cō
fugientē. ſ. Fugientem.
Malefactoribus nō ſemper mors eſt infli-
genda quam meruerunt: ſed ſunt poti9
addicendi bonis exercitijs vt ſic peni-
tentiam agant. quod mag̃ prodeſt illis
quos occiderunt vel leſerunt. xxiij. que
ſtio. v. circūcelliones. Auguſtinus ad
Macellianū. c. Pena. Auguſtin9 ma-
celliano. c. Unum ſolum. Auguſtin9 do
nato. Per hoc tamen nō docetur ꝙ ſeue
ritas legis nō ſit ſeruāda q̄ tales morte
puniūtur. e. §. vlti.
Malefactor captus dicens ſe clericū. illi
us rei cognitio ſpectat ad eccleſiaſticū
iudicem. Et ſi comuniter habebat̄ p cle
rico: ſtatim remittatur ad iudicem eccle
ſiaſticum. vel ſi prius ſe geſſit pro clerico
et modo in habitu clericali eſt deprehen
ſus. Si vero prius ſe pro laico geſſit: de
prehenſus tamen in habitu clericali non
remittitur: donec probatur de clericatu
Interim tamē iudex ſecularis in nullo cō-
tra eū procedat. de ſe. ex. c. ſi iudex. li. vj.

Maleficiatus et diuorciat9 ſi aliaz cogno
ſcit: cogatur redire ad primā. extra d̄ fri
gidis. c. Accepiſti. c. Laudabilem. Su
pra. Frigidus.

Malefici ſanitatē et egritudinem immittunt diuina pmiſſi-
one ac futura p̄dicunt vt fides bonorū
probetur. an ſcz eos ideo colāt. nō tamē
pñt nocere fidelib9: eis nō credentib9. xx
vj. q. v. Nec mir̄. añ finē. Aug9. de ciui.
Malefici pnia. ſ. canōe. xxxiij. cano. xxx-
iiij. cano. xxxv. cano. xliij.
Malefici ſunt excōicati. ſ. Excōmunica
tio. § xxvj.

Malefidei Poſſeſſor malefidei nūꝙ pſcribit. de re-
gulis iuris. c. Poſſeſſor. li. vj.

Mandatum ſpeciale derogat generali. extra d̄
reſcriptis. c. Sicut romana. extra de of-

ſi. delegati. c. Studuiſti. §. Generali.
Mandatum apoſtolicum nō adimplēs:
cauſam rationabilem nō impletionis aſ
ſignet: et erit excuſatus. extra de reſcri.
ca. Si aliquando.
Mandatis contrarijs cui obediendū ſit
eo. cap̄. Cum contingit.
Mandatorum papaliū fines diligenter
ſunt conſiderandi. nec ad caſus ibi nō ex
preſſos debent extendi. de preben. capi.
Cui de nō ſacerdotali. li. vj.
Mandati cauſa ceſſante ceſſet et ip̄m. eo.
cap̄. Si pauper. li. vj.

Manducantem carnes lege ꝓhibi
tas iudicans condemnandū anathema
ſit. di. xxx. Si qs carnem.
Manducatur corpus xp̄i dupliciter. ſci
licet ſacramentaliter. quādo indigne ſu
mitur eius ſacramentum. ⁊ illi acquirūt
magnum tormentū. j. Cor. ij. Qui mā
ducat et bibit indigne. ſpiritualiter quā
do in eo manet et manet. Johā. vj. Qui
manducat meam carnem. ⁊c. Gloſa. ma
net. id eſt. per dilectionem adheret. de cō
ſe. di. ij. Quid eſt chriſtum. Auguſtinus
de verbis domini. Idem libro de reme
dio penitentie dicit. Qui credit in eum
manducat eum. eo. cap̄. Ut quid paras.
cap̄. Credere.

Manifeſtum et euidens pro eo
dem ſumunt. et
ſunt ſinonima. extra de coha. cleri. c. Ue
ſtra. c. vlt. de elec. c. Si forte. de verboꝝ
ſigni. c. Cōſtitutōem. li. vj.
Manifeſta (gloſa. notoria) accuſatōe nō
indigent. ij. q. j. Manifeſta. ⁊. ij. ſequenti
bus. extra de iureiurā. c. Ad nr̄am. ij.
Manifeſta peccata nō ſunt occulta pur
gatione purganda. ij. q. j. Si peccauerit
extra de pe. et re. c. Manifeſta.
Manifeſtum quod dicitur. j. Notorium.

Manna vnicuiqꝫ ſapiebat ſicut vo
lebat. qꝛ eucharistia ſalu
briter digne accipitur ⁊ ſalubriter humi
liter abſtinetur. exemplo zachei ⁊ Centu
rionis qui ambo ſalutem conſecuti ſunt.
de conſe. di. ij. Quottidie. Aug⁹.

Manſeres et alij filij illegitimi
differunt. quia man
ſeres ſunt nati ō ſcorto. nothi ex adulte
rio. ſpurij de concubina vel inceſtu. Et
illi omnes repelluntur ab honoribꝫ. Ex
tra de filijs preſbyteroꝝ. c. j. ⁊. c. vlt. Na
turales autē ſunt nati de cōcubina quā
in domo tenet loco vxoris. Et iſti ſucce
dunt ab inteſtato in duabus vncijs pa
terne ſubſtantie: ſi non ſint alij filij vl' cō
iunx legitima. Et in bonis maternis ſuc
cedunt cum filijs legitimis. Gloſa extra
de renuncia. c. Niſi cum pridem. §. Per
ſone. verbi. Manſeres.

Mãſuetudo falſa nō corrigēs
eſt crudelitas. xx
iij. q. iiij. Ipa pietas.

Manus violentas iniicientes. ſ.
Excōmunicatio. §. ix. et
qn̄ excuſant. §. x. §. xx.
Manum mittens ad aratrum et reſpici
ens retro nō eſt aptus regno dei. Lu. ix.
extra de voto et voti. re. c. Magne. In
fra. Retro. Et de pe. di. ij. Pennata.

Manſionum multitudo dici
tur meritoꝝ di
uerſitas. de pe. di. iiij. In domo patris.
Auguſtinus ſup codē. v. Joh. xiiij.

Margaritas ante porcos pij
cere ꝓhibemur.
id eſt. rudibus ſecretiora predicare. diſt.
xliij. In mandatis.
Margarita ante porcos mittitur quan
do indignis verbum dei ꝓponitur. xj. q.
iij. Nolite.

Maria votum virginitatis corde
propoſuit: ſed contrahēdo
in copulam carnis non appetendo: ſed
diuine voluntati ſe committendo con
ſenſit. Et poſt chriſti conceptionem ipſa
et ioſeph ſimul virginitatē vouerunt. xx
vij. q. ij. Beata maria. Auguſtin⁹.
Maria fuit deſpōſata ioſeph vt diabolo
virginitas occultaret ⁊ legis iſtituta ſua
rent. eo c Inuēta eſt. Origenes i omel. ſu
per. Cū eēt de. Sic ⁊ thomas dubitare
ꝑmiſſus ē: vt teſtis fieret reſurrectiōis. ſic
Joſeph teſtis factus eſt virginitatis. eo
dem. cap̄. Sic quippe. Gregorius i ome
lia ſup Miſſus eſt.

Maritus intrans religiōem vxo
re conſentiente: reſtitu
atur eidem ſi vxor noluerit continere.
extra de conuerſio. coniuga. c. Ex parte

abbatis. Poſt obitum tamē vxoris tene
tur intrare monaſteriū. et ſi aliā duxit eā
dimittat. vbi ſupra. quia nō potuit ad re
ligionem ire vxore in ſeculo remanente:
ſed nec profeſſus aliam ducere.

Maritus pretextu conſuetudinis bōa vxo
ris diſſipare nō poteſt. extra de conſue.
ca. Ex parte veſtra.

Martirium ſine caritate nō p
deſt. de peni. diſt.
ij. Euidenter. diſt. xc. Hoc.

Martyri facit iniuriā pro eo orans. d̄ ce
le. miſ. c. Cū marthe. §. Tertio loco.

Martyrem nō pena facit ſed cauſa. d̄ cō
ſe. diſtin. iiij. Baptiſmi.

Martyrinꝫ ab alijs nō a nobis ipſis de
bet inferri. xxiij. q. v. Hoc eſt noſtrum.

Mathematica damnat. xx
vj. q. ij. illos

Matricide penitentia. ſ. cano
iiij.

Matrimonium duplex eſt
ſcꝫ ſpiritu
ale. et carnale. xxvij. q. ij. Cū ſocietas.

Matrimoniū ſpūale eſt coniunctio xp̄i et
eccleſie. vbi. ſ. Item inter xp̄m et fidelē
animā. xxvij. q. j. Que xp̄o.

Matrimoniū carnale eſt viri et mulieris
coniūctio indiuiduā vite conſuetudinē
retinens. xxvij. q. ij. §. j. Idem eſt maris
et femine. etc̄. vbi. ſ. extra de preſump. c.
Illud quoqꝫ.

Matrimoniū dicit quaſi matris muniū
et dicit denominatiue a matre: nō a pa
tre. quia plā matrimonij onera ſubit mu
lier qꝫ vir. ſcꝫ in conceptu in partu. in e
ducatu. et poſt partū. Gloſa. xxvij. que. j
Quidam votū. Et extra de conuer. infi
de. c. Ex lrīs. in textu.

Matrimonij ius in viro et muliere pari
modo conſiſtit. extra de adulteri. ca. In
tellximus. ſ. Coniugium.

Matrimonij vinculum accepit inſtituti
onē vnionem. ac. indiſſolubilitatē a cō
ditore omniū. et in paradiſo et in ſtatu i
nocentie. de voto et vo. re. c. vnico. li. vj.
Et ibi fuit inſtitutū in humani generis
propagationē. ſed poſt peccatū in infir
mitatis remedium. xxxij. q. ij. §. His ita

Matrimonium fuit aliquando legis ob
ſequium. nunc eſt infirmitatis remediū
et in quibuſdam humanitatis ſolacium
vt in ſenibus vt procreatōni filiorꝫ ope
ram dare nō valentibus. xxvij. q. j. Nu
ptiarꝫ. Auguſtinꝰ.

Matrimonium bonū eſt et ſine pctō exer
cetur. di. xxvj. Deinde. xxvij. que. j. Nu
bendi.

Matrimonij triplex bonū. ſcꝫ fides. ne
aliquis coniugū extraneo coniungatur
proles vt amanter ſuſcipiat et religioſe
educetur. ſacramentū ne ſeparent. et ter
tio carere nō poteſt. xxvij. q. ij. Omne ita
qꝫ. xxxij. q. iiij. His ita reſpondet. extra
qui filij ſint legitimi. c. Per venerabilē
iuncta glo. circa mediū.

Matrimonij triplex bonū fuit etiā in pa
rentibꝫ chriſti. xxvij. q. ij. Omne. Auguſti
nus de bono cōiugali.

Matrimonij contrahendi modus habet
xxx. q. v. Aliter.

Matrimonij ſubſtantia contraria cōſuetu
dine nō mutatur. extra de ſponſali. cap.
De francia.

Matrimonij vinculum per ſolam tradu
ctōnē nō contrahit. extra de reſti. ſpoli.
cap. Ex parte.

Matrimonio neceſſario duo requirit ad
eſſe ſuum. ſcilꝫ ſubſtantiā. id eſt conſenſū
et formā. id ē verba conſenſum exp̄mētia
expreſſe vel tacite. extra de ſponſa. capi.
Tua nos.

Matrimonium facit conſenſus in copu
lam carnis. xxvij. que. ij. §. j. Et quinqꝫ
cap. ſequen.

Matrimonium perficit ſiue cōſumat co
pula ſiue coniunctio carnalis. xxvij. q. ij.
In omi. Auguſtinus li. de p̄triarchis.

Matrimoniū tenet legitimo conſenſu in
terueniente de p̄nti. ſub hac forma vtro
qꝫ dicente. Ego accipio te in meam. vel
ſimilibus verbis conſenſum exprimenti
bus de preſenti vtente: etiaꝫ ſi poſtea a
liam ducere copula carnis ſubſequente
extra de ſponſali. et matrimo. capit. Si
inter.

Matrimonium contractum ſub hac for
ma. Iuro tibi q͛ ab hoc tempore habe
bo te pro vxore tenet. Et ſi aliam ducat
tenetur ſecundam dimittere. eo. ca. Ex
parte.

Matrimoniũ cõtrahere poſſunt ſurdus et mut⁹: qb⁹ ſufficit itentionẽ ſignis declarare. ſecus eſſet ſi verbis hoc poſſent. eo. c. Cum apud. c. Tue fraternitati.

Matrimoniũ ↄtrahere pñt qui ↄſentire poſſunt. et quib⁹ ↄtrahere ꝓhibitũ nõ eſt eo. cap. Cum apud.

Matrimoniũ cõtrahens tria neceſſario debet habere. ſcʒ ꝙ ſit pubes. ꝙ ↄſentiat et ꝙ ſit potens ad coeundũ. argu. xxxiij. q. j. c. j. Et gloſa. xxx. q. ij. Spõſalia.

Matrimoniũ pueri cõtrahere nõ poſſũt quãuis verba ipa exꝓmãt. quia ante annos legitimos eoꝝ ↄſenſus nõ eſt legitimus. Et ſolo ↄſenſu legitimo inter vtrũqꝫ contrahit. Uerba aũt ſunt neceſſaria vt eccleſie ↄſenſus ac alterius alteri declaretur. e. de ſponſa. c. Tue fraternitati

Matrimoniũ nõ contrahitur inter innubiles. ſed ſi verba exꝓmant ↄſenſum declarantia: cõtrahunt dũtaxat ſponſalia de dſponſa. impu. c. Si infantes. li. vj. Infra tamẽ ſeptimũ annũ nec ſponſalia cõtrahunt. extra de reſti. ſpoli. c. Ex parte. Infra. Matrimoniũ ꝑ impubes. Et ſi iuuenis infra. xiiij. annũ etiã attemptauit ſponſam cognoſcere: nõ tamẽ cognouit nihilomin⁹ matrimoniũ nõ eſſe iudicat. extra de dſpõſa. impu. c. Attẽtatões.

Matrimonij quidditas ⁊ impedimenta a cauſa. xxvij. vſqꝫ ad finẽ cauſaꝝ decurrunt ſuo ordine.

Matrimoniũ cõtractũ per impubes. infra. Sponſalia. §. Mrimoniũ nõ ↄbit.

Matrimoniũ qđ tempore cõtract⁹ etate prohibente nõ valuit: ꝑ lapſum tpis nõ ↄualeſcit: niſi cõſtaret cõtrahẽtes i voluntate ꝑſtitiſſe vel copula carnis ſubſecuta eſſet. de deſponſa. impu. c. Si ifantes. li. vj. §. Per impubes. j. Spõſalia.

Matrimoniũ pro filijs per parentes cõtractum. j. Sponſalia.

Matrimoniũ per procuratorem contrahendum. j. Procurator ad mrĩmoniũ.

Matrimoniũ quib⁹ licet cõtrahere ⁊ quibus nõ. xxvij. q. j. Nubendi.

Matrimonij diuorcium qñ et quõ celebretur. §. Diuorcium.

Matrimonij cauſa per ſolum eccleſiaſticum iudicem eſt tractanda qui auctoritatem habeat et ſtatuta canonũ nõ ignoret. extra de conſang. et affini. c. Ex lřis. §. Ceterum.

Matrimoniũ nõ admittit remediũ compoſitionis vel diſpenſatõis. extra đ traſac. cap. Ex parte.

Matrimoniũ ſeparari non debet quacũqꝫ ex cauſa: ſi eccleſie ſuper hoc fides facta nõ fuerit. niſi ambo tranſire velint ad vitam regularem. extra de regularibus. c. Ueniens.

Matrimoniũ contractũ in facie eccleſie non ſoluatur: etiã ſi vicinia acclamet et vterqꝫ coniugũ fateatur verſus alterum añ cõtractũ matrimoniũ conſanguineo alterius fuiſſe carnaliter ↄmixtum. Extra de eo qui cogno. conſangui. vxo. ſue cap. Super eo.

Matrimoniuʒ contrahendũ impedit fama et ſcandalũ. extra de ſponſa. c. Cum in tua. Nõ aũt contractũ dirimit vbi. §.

Matrimoniũ contrahendũ impedit ad dictũ vnius: ſed nõ dirimit contractum extra de teſti. et atte. c. Sup eo.

Matrimonio nõ ꝑiudicat confeſſio viri et mulieris contra matrimonium. extra de eo qui cogno. ca. Sup eo.

Matrimonij impedimenta ſunt. xv. q̃rũ quedam impediũt cõtrahendũ tm̃. quedam vero et contractũ dirimunt. Verſus. Error. conditio. votum. cognatio. crimen. Cultus diſparitas. vis (id ē) coactio. ordo. ligamẽ. honeſtas. Si ſis affinis. ſi forte coire nequibis. Hec ſocianda vetant connubia. iuncta retractant. Alius verſus. Eccleſie vetitum necnõ tempus feriaruꝫ. Impediunt fieri. ꝑmittunt facta teneri. Et habent i glo. xxvij. q. j. Quidam votum. vbi ponitur. habitus. etas. furor.

Matrimoniuʒ facit conſenſus legitim⁹ viri et mulieris qui ⁊ ſi defuerit: oĩa alia etiã coitu celebrata fruſtrant. xxx. que. ij. Ubi nõ eſt. extra de ſpõſa. ⁊ matri. cap. Tua nos. Uñ ſi ex alia pte ſolũ dol⁹ affuit. et ſi ꝑ verba ↄſenſũ exꝓmẽtia eã deſpõſauit: copulã ſic extorquẽdo carnis: nõ tñ intendens eã vxorem ducere: nõ ē mrĩmoniũ. Ibidẽ. Sed q̇ aliquã deſpõſauit cogitur eã ducere: vel religionẽ intrare. extra de conuerſi. coniugatoꝝ. c. Ex publico.

Matrimonia debent eſſe libera. et iō ſub ſtipulatione pene non ſunt contrahēda. extra de ſponſa. ⁊ matri. ca. Gēma. xxxj. queſtione. ij. per totum.

Matrimonium coactū nullū eſt. e. c. Veniens. pmo. Unde nō valet cōtractum per metum qui in conſtantē viruȝ cadit. eo. c. Veniens ad nos. ſecūdo. Si tamē copula carnis ſequatꝛ: tenet in eo qui coactus vxorem duxit. extra de eo q̇ du. c. Significauit. Vel ſi coacta prius: poſtea tamen ſilēter ſibi cohabitat cū recedere poſſet. de ſpon. ⁊ ma. ca. Ad id. Si nondū cognite ſtatim receſſerint: prius coacte nō tenetꝛ: ſȝ alii nubat. e. c. ꝯſulta.

Matrimoniū vt contrahat filius adultus cogi nō poteſt. ſed nō adultus poteſt extra de deſpon. impu. c. Tua frnitas.

Matrimoniū nō cōtrahāt mulieres que viros p captiuitatē vel peregrinationē abſentes vltra ſeptēnium expectauerūt: donec de morte ipoꝝ certum nunciū habuerint. Nam in matrimonio nō currit pſcriptio tpis. extra de ſponſa. ⁊ ma. ca. In preſentia noſtra. infra. Mlier iuſte.

Matrimoniū cōtrahēs cū deſponſata alteri de pſenti dimittat eam. ⁊ xl. diebus in pane ⁊ aqua peniteat cū ſeptē annis ſequenti. Extra de ſponſa duorum. capi. Accepiſti.

Matrimonio de contrahendo ſi q̄s alicui fidem dederit: carnali copula ſbſecuta et aliam in facie eccleſie duxerit ad pmā redire tenetꝛ. extra de ſponſa. ⁊ ma. c. Is qui fidem.

Matrimoniū de pſenti ſoluit ſpōſalia de futuro: etiam iuramēto firmata. e. c. cā. Ex litteris. Etiā ſi ſponſatā ſepe fuerit niſus cognoſcere: nō tamen cognouit. e. ca. Adoleſcens. Si tamen copula ſponſalibus de futuro ſequetꝛ carnis: matrimoniū conſummatū eſt. e. c. Is q̇ fidem.

Matrimoniū ſi quis iuramento pmittit ſe cum aliqua contracturū: cōpellatꝛ implere. niſi rationabilis cauſa obſtiterit. eo. c. Ex litteris ſiluani. Et ſi talis poſt huiuſmodi iuramentū ad aliaſ partes ſe tranſtulerit: liberū eſt mulieri recepta penitentia de periurio alteri nubere. Extra de ſponſa. ⁊ matri. c. De illis.

Matrimonij prohibitio gradum quartum conſanguinitatis et affinitatis nō excedit. et hoc congruit. quia quattuor ſunt humores corporis humani. Extra de conſang. ⁊ affinita. c. Non debet.

Matrimoniū contrahere nō pt quis cuȝ ea cuius conſanguineā cognouit. ⁊ econuerſo. et hoc ſi vnus hoc dicat. Si tamē iuramentū d contrahendo interueniſſȝ tunc dictū alterius conſanguinei vnius non obſtaret. Extra de ſponſa. et matri. c. Preterea. ſecundo.

Matrimonium contrahi poteſt inter filios et filias ante vel poſt compaternitatem natos. excepta ſemper perſona per quam cōpaternitas contrahitur. niſi cōſuetudo aliter obſeruaſſet. dicta enim pſona ſi cum aliqua illarum contraheret ſeparatur. extra de cogna. ſpiri. c. Utrū. ca. Super eo. cap. Tua nos.

Matrimonium quādo impeditur ꝓpter cognationem ſpiritualem. Supra. Cognatio ſpiritualis.

Matrimonium impeditur per cognationem legalem. ſupra. Legalis.

Matrimoniū contractū cum relictis fratrum ſine liberis decedentiū: conceſſum eſt ſeruare liuonienſ. nouiter cōuerſ. Sȝ poſt conuerſionē ſic contrahere non permittuntur. extra de diuorcijs. ca. Deus qui eccleſiam.

Matrimoniū impeditꝛ perpetuo intꝛ aſcēdentes et deſcendentes in cognatiōe legali. licet ſoluatꝛ adoptio. ſed inter filiuȝ et adoptiuā impeditꝛ durante adoptiōe Glo. xxx. q. iij. Quāt. ibi textꝰ de hoc p totam queſtionem.

Mrimoniū quō impeditꝛ per affinitatez Supra. Affinitas.

Mrimoniū ꝯhētes i gradu vl' ſtatu phibito. ſ. Excōmunicatio. §. xxxiiij.

Mrimoniū intꝛ īfideles lȝ verū ſit. ñ tñ ratū ē. ſȝ intꝛ fideles ratū ē. extra de diuor. ca. Quāto. xxviij. q. j. p to. vſqȝ. §. ex his. Iuncta gloſa. e. c. Qz autem.

Mrimōiū pꝯuerſꝰ a fidelitate altro i īfidlitate remanēte cū fidli ꝯherꝛ ſi poꝛ ꝯiūx nllo mō voluerit ſibi cohitare. vl' vult. ñ tñ niſi cū blaſphēia xpi. vl' vt eū ad pctm̄ mortale trahat. xxviij. q. j. Si īfidel'. Nā ⁊ ſi verū ſit intꝛ īfideleſ mrimōiū. ñ tñ ē ratū. ex. d diuoꝛ. c. Quāto. gl. xxviij. q. j. q ās

Matrimoniũ fidelium eſt ratum. Unde
ſi vnus eoꝝ in heresim labitᷣ nõ poſſunt
ſeparari. etiã ſi alteri cohabitare ſine cõtu-
melia dei ⁊c̃. vt. ḡ. licꝫ diuorciũ int̃ ipos
celebrari poſſit. nõ tamẽ poſſunt ad ſecũ-
da vota tranſire poſtq̃ inter eos cõſum
matum eſt matrimoniũ. licet ante copu-
lam carnis: altero eoꝝ ad religionẽ eun-
te poſſet relictus alibi cõtrahere. Extra
de diuorcijs. c. Quãto. ⁊ glo. xxvij. que.
pͥma. Nõ aũt. niſi diuina reuelatõe ſecus
fiat. ſicut de ſanctis aliq̃b legitᷣ. extra de
cõuerſio. coniu. c. Ex parte tua.

Matrimoniũ ꝯuerſus infidelis cuꝫ alia
contrahere nõ poteſt viuẽte vxore prio-
ri cui ipſe libellũ repudij dederat: niſi ip-
ſa noluerit ſibi cohabitarẽ pꝰ ꝯuerſionẽ vl'
vult eo modo vt in pcedenti. ij. §. Extra
de diuorcijs. c. Gaudemus. §. Qui autẽ
Et ſi dimiſſa ꝓpter dictas cauſas: poſtea
etiã cõuertitᷣ anteq̃ ille cũ altera contra
hat: tenetᷣ eam recipere. e. c. Gaudemus.
§. Nõ ſi. Et ſi repudiata ſm ritũ eoꝝ alteri
nupſerit. et ſi poſtea etiã conuerſa fuerit:
tenetᷣ vir ꝯuerſus eã recipere. Nec poteſt
ei obicere fornicatiõꝫ quã poſt repudiũ
cũ viro ſecũdo fecit. niſi alias fornicata
fuerit. vbi. ſ. §. Quãuis. Supra. Infide
lis.

Matrimoniũ infideliũ i gradu ꝓhibito
ſi cõuerſi fuerit nõ ſeparetᷣ. extra de ꝯſã.
et affi. c. De infideliby. extra d̃ diuoꝛ. ca.
Gaudemus. Et ſi plures vxores paga-
nus conuerſus habeat: vnã ex eis eligat
et teneat. vbi. ſ. §. Quia vero. Gloſa dic̃
Nõ primã debet habere. ⁊ hoc videtᷣ tex-
tus innuere.

Matrimoniũ nõ tenet poſt votũ ſolenne
contractũ ꝯtinentie. xxvij. q. j. c. Sicut
bonũ. vſq;. §. His omniby. Poſt votũ ta
men ſimplex tenet. eo. a dicto. §. ad finẽ.
et gloſa. e. c. Nõ vouẽtes. Uñ pmũ diri-
mit contractũ. ſecundũ aũt ſolum impe-
dit contrahendũ. de voto et voti redem
pti. c. vnico. libro ſexto.

Matrimoniũ eſt vinculũ fortius q̃ votũ
ergo per illud ſimplex non dirimitᷣ. Ex-
tra qui cleri. vel vouen. ca. Meminimꝰ
ſed impedit contrahendũ. eo. cap̃. Con
ſuluit. c. Ueniens.

Matrimonio per copulã ꝯſummato nõ
poteſt alter coniugum altero inuito re-
ligionẽ intrare. extra de rapto. ca. Cum
cauſa.

Matrimonium poſt votum ſimplex etiã
bonũ eſt: licet peccet contrahendo. xxvij
q. j. Nuptiaꝝ. Auguſtinus. iũcta gloſa.
verbi. Non ſolum.

Matrimoniũ poſt votum ſimplex ꝯtra-
hens: reddẽdo debitũ nõ peccat: ſꝫ pec-
cauit fidem frangẽdo. ſ. cõtrahendo. ⁊ ñ
vt aliq̃ dicũt pͥma vice cognoſcẽdo. xxvij
que. j. Si quis votum. in gloſa. qꝛ poſt-
q̃ ꝯtraxit iã nõ habet poteſtatẽ corpoꝛ
ſui.

Matrimoniũ per votũ quõ impeditᷣ. In
fra. Uotum ſolenne.

Matrimoniũ miniſtri altaris in ſacris cõ
ſtituti contrahere nequeũt. di. xxvij. ca.
Preſbyteris. di. xxxj. Alit. Nec religio-
ſi. j. Uotum ſolenne. Et cõtra hoc ꝯtra
hentes excõicati ſunt. ſ. Excõicatio. §.
xxxiij. vide. j. Matrimoniũ nõ dirimitᷣ

Matrimoniũ impeditᷣ rõe enormitatis
crimis. Quoꝝ qdã ipediũt ꝯhẽdũ tm̃. q̃
dam etiã dirimunt contractũ. Impedi-
unt contrahendũ que ſequuntᷣ. ſcilꝫ ince
ſtus. xxxij. q. vij. Si quis viduã. c. Qui
dormierit. c. Concubuiſti. ſ. Inceſtus.
Scdo occiſio ꝓprie vxoris. xxxiij. que. ij
Admonere. cap. Interfectores. Tercio
raptoꝛ ſponſe alterius. xxvij. q. ij. Sta-
tutum. Quarto leuans ꝓpriũ filiũ de ba-
ptiſmo in fraudem matrimonij. xxx. q. j.
De eo. Quinto interficiẽs ſacerdotẽ. ex-
tra de pe. ⁊ re. c. Qui preſbyterũ. Sex-
to ſolenniter penitens. xxxiij. que. ij. De
his. c. Antiqui. Septimo ſcientᷣ ducẽs
monialẽ. xxvij. q. j. Hij ergo qui. Et ta-
lis eſt excõmunicatus. de ꝯſang. ⁊ affini
ta. c. vnico. li. vj. poteſt tamen cũ pdictis
epiſcopus diſpenſare vt cõtrahãt. xxxiij
que. ij. Antiqui. argu. extra de eo q̃ co.
conſan. c. Ex litteris. Sufficit ſm doc.
aliquos licentia ꝓprij ſacerdotis. ar. vbi
ſupra.

Matrimoniũ cõtrahendũ impediunt et
dirimunt contractũ crimia duo Primũ
eſt ſi quis coniuge viuente alteri fidẽ de
dit de contrahendo vel de facto contra
xit: interueniente copula carnis ante vl'
poſt. xxxj. q. j. per totum. Secundũ ſi q̃s

machinatur in mortem coniugis alterius cũ effectu vt alterã ducat vel ꝓpriam coniugem vt illam ducat occidit. Et est probibitio perpetua. nec obſtat ſi machinantes ſibi ꝑ copulam nondũ commixti ſunt. vbi. ſ. Et extra de eo q̃ dux. in ma. ca. Propoſitum. et. c. Super hoc. c. Significaſti. c. Ueniens. in quib vtrumq̧ peccatum dirimẽs ponit. ſ. etiam ponit.

Matrimoniũ tenet quod q̃s cõtrahit cũ adultera ſua ſi eidem altero viuente fidẽ non dedit de contrahẽdo. extra. e. c. Significaſti. Et ſi cõtraxit cum altera adhuc viuẽte vxore: alteratñ ignorauit ipſum habere vxorem: licet camiſam cognouerit: poteſt tamẽ poſt mortem vxoris denuo in illam conſentire et eam habere. e. t. Propoſitum. c. Ueniens. Uel ſi ſcienter cũ eo contraxit viuente vxore nõ tamen ab eo cognita eſt ante vel poſt illã adhuc viuente: poteſt eã poſt mortẽ vxoris ducere. e. c. Propoſuit. dummodo tamẽ neuter illoꝝ in mortem alteri⁹ coniugis cum effectu machinatus ſit. vt. eo. cap. Ueniens. Et ſi aliquis in mortem coniugis machinatus ſit: nõ põt illam habere. etiã ſi ꝑ̃us nõ cognouerit eã. argu. extra de ↄuerſio. infide. cap. Laudabilem. §. vltimo.

Matrimonio adulterã ſuam ducent ꝑ penitentia. ſ. canone. xxvij.

Matrimoniũ tenet ſi vir ducit mulierez cuius maritũ in bello occidit. extra ꝺ cõuerſio. infide. c. Laudabilem. §. vltimo. dummodo mulieres nõ fuerit machinate in mortem viroꝝ. vt. ſ.

Matrimoniũ ſtabit ſi poſt fidem datam de cõtrahendo eã cognouit. extra ꝺ ſpõſa. et matri. c. Ueniens. ij.

Matrimoniũ iniciatũ dicitur inter ſpõſam et ſponſum nõ ↄſummatuz. xxvij. q. ij. per totum. vſq̧. §. Sed ꝓcedat

Matrimoniũ contrahere nõ debet ĩpotẽs nec puer. extra de frigidis. ca. q̧ ſedẽ

Matrimoniũ dirimit et poteſt mulier alteri nubere ſi vir impotens eſt ad coeundum. xxxiij. q. j. per totum. Uide. ſ. Impotentia coeundi.

Matrimoniũ impedit per artitudinem mulieris. Unde ſi mulier ad coeundum inabilis ſit: nec ei poſſit remedio medicorum ſubueniri: poteſt vir aliam ducere. extra de frigidis. c. Ex litteris. Suadet tamẽ viris vt eas ſicut ſorores habeant eo. c. Conſultationi. Infra. Matrimoniũ ſi mulier.

Matrimoniũ quõ error ꝑſone ĩpedit vel dirimit. xxix. q. j. per totum. Supra. Error perſone.

Matrimoniũ quocunq̧ tempore cõtractum interueniente legitimo cõſenſu de preſenti tenet. nuptie tamẽ celebrari ꝓhibentur a ſeptuageſima vſq̧ ad octauam penthecoſtes. extra de ferijs. c. Capellanus.

Matrimonium ſi mulier nimis arta contraxit: non tenet ſubire periculũ mortis vt reddatur apta. et alteri nubat auctoritate eccleſie. et ſi per frequentem vſum ſecundi redditur apta ꝑ̃mo ſine periculo corporis: tunc a ſecundo ſeparatur et reſtituitur primo. et ſimiliter prim⁹ ſi alteri nupſerat: ipa dimiſſa: eam recipe tenetur cui ꝑ̃mo nupſit. nõ obſtante ſententia eccleſie per errorẽ ꝑ̃us lata. niſi mulier ipa intraret religionem tũc vir cũ ſecũda manere poſſet. extra de frigidis. cap. Fraternitatis. ſ. Matrimonium impeditur per artitudinem.

Matrimoniũ contra interdictũ eccleſie contractũ tenet. licet nõ fuerat cõtrahẽdum durante interdicto. debet tamẽ ſic contrahens puniri. extra de matri. ↄtra. contra interdi. ec. c. Ex lr̃is.

Matrimonia contrahenda in eccl̃a publicent per ſacerdotes. extra de clamd. deſpon. c. Cum inhibitio.

Matrimonia clamdeſtina penitus ꝓhibentur. Et ſacerdos talia nõ prohibẽs vel intereſſens illis triẽnio ſuſpendatur ab officio. Similit̃ q̃libet alius regularis. ſ. Suſpenſio. §. x. Et ſic cõtrahẽtes etiaz in gradu licito debent puniri. Sz et ſoboles clamdeſtino nata matrimonio in gradu prohibito illegitima iudicatur. nec ignorantia ſuffragatur clãdeſtine coniunctoꝝ parentũ. e. c. Cum inhibitio. ſ. Illegitimi.

Matrimonij clamdeſtini ꝓbatio ſi nõ appareat nõ ſunt ab eccleſia compellendi ad inuicem. e. c. Quod nobis.

Matrimoniũ dicit clãdeſtinũ Primo quã

do fit ſine teſtibus. Secundo quādo an
te nuptialem benedictionē cōueniunt. ꝛ
ſibi debitum reddūt. Tertio quādo ſpō
ſalibus alibi contractis: per iudicem tñ
diſſoluendis nōdum ſolutis ſine licētia
iudicis cōtrahunt. Quarto quando cō
trahit qs contra interdictū ſibi ſpecialiter
factum. Quinto quādo ante publice cō
trahit ſine legitīa cauſa. qḋ prohibetur.
extra de deſponſa. impu. c. ij. Sexto qñ
conueniunt omiſſis bannis: vbi conſue
tum eſt ea fieri. Et omnibus illis mōis
contrahentes peccant mortaliter: ſcōm
Petrum de palude ſup. iiij. ſententiarū.
Matrimonij coitus quādo eſt peccatum
vel nō. ſ. Adulter.
Matrimonia illicite cōtracta tenetur quili
bet ſciens denunciare. extra de cognati
one ſpi. c. Tua nos.
Matrimoniū accuſari nō poteſt p ſolaz
ſcripturā abſq ꝓpria voce. niſi quantū
ad ꝯſumptionē. extra qui matri. ac. poſ
ca. A nobis.
Matrimoniū accuſans poſt denunciati
onem in eccleſia factam nō admittitur ni
ſi cauſam legitimam reddiderit ſue taci
turnitatis. vel prius iuramento firmaue
rit ſe obijcienda poſtea ꝓdicere. e. c. Cū
in tua.
Matrimoniū ꝯſumptū nō admittit pro
bationē contrariam. extra de ſponſa. et
matri. cap. Js qui.
Matrimonij tāta vis eſt vt faciat legiti
mos ex illegitimis (ſcilz ante matrimo
niū natis) extra q filij ſint. c. Tāta.
Matrimoniū nō dirimitur etiā copula nō
conſummatū per ordinis ſuſceptionem.
ſed poſt ordinatus compellitur per cenſu
ram eccleſiaſticā illud ꝯſummare: vel re
ligionē intrare. alioqn nec in ſuſcepto ſu
ſtinetur ordine nec vlterius ꝓmouetur. Sz
religionē profeſſus poteſt p epm diſpen
ſari. in extrauagā. Antique concertatio
ni Johānis. xxij.

Mechatio ſpūalis eſt ſacrifica
re idolis. xxviij. q. j.
Non ſolum. Auguſtin⁹ li. ij. de adul. cō.
Mechatio carnalis eſt omīs coitus illi
citus. xxxij. q. iiij. Meretrices. Auguſti
nus in queſtionib⁹ Deutronomij.
Mechia ſtricte capta: ſolū pro adulterio
capitur. xxxij. q. j. Meretrices. Auguſti
nus. vbi ſupra.
Mechatur qui dimiſſa vxore ꝓpter adul
terium aliā ducit. xxxij. q. vij. Quemad
modū. Auguſtinus de adul. coniu.

Medicina eſt duplex. ſcz ſpūa
lis et corporalis. di. xx
ix. Neceſſe. ſpūalis eſt penitētia. diſ. l. vt
conſtitueret. Aug⁹. in epl'a ad Bonifaci
um. Item omīa ſacramenta eccleſie. de
pe. di. j. In actōne. Auguſtinus omelia
de pnīa. Item opera miſericordie. eo. c.
medicina. Ambroſius. ſermone in dñi
ca de Abraham.
Medicus vocatus ad infirmuz tenetur ei
pmo ſuadere vt medicū anime vocet. Et ſb
pena excōmunicationis. phibetur ne pla
lute corporis ſuadeat qḋ in periculū ani
me conuertatur. extra de pe. ꝛ re. c. Cuz in
firmitas. ſ. Medicorū pcepta.
Medicorū precepta a ieiunio. cōpunctio
ne: aut meditatione reuocantia ſunt cō
tra diuinā conditionē. de conſe. diſti. v.
contraria. Ambroſius ſup pſalmo. cxx.
Gloſa maxime quādo ſuadent ſanis. ſ.
Medicus vocatus.
Medicinā aduſtionis vel inciſionis pro
hibentur clerici exercere. extra ne clerici
vel monachi. ca. Sententiā.
Medium. ſ. Vita preſens.

Membrum mortuū eccleſie eſt
peccator. ſic ſi ali
cui⁹ manus arida: vez quidem mēbruz.
ſed ſine ſanguie inefficax et mortuū eſſet
j. q. j. Sicut vegeri. Aug⁹. ꝯ donatiſtas
Membrū a corpore ſegregatū nō vege
tatur ſpiritu eius. ſicut ab vnitate eccle
ſeparatus nō eſt membrū eius. qḋ fit per
excōmunicationem. xj. q. iij. Nihil. Su
pra. Excōmunicatio. §. j.
Membra multa nō eundē actum habēt.
ſic multis ordinibus eccleſie nō eſt idem
officium. extra de hereticꝫ. ca. Cū ex in.

Memoriale paſſiōis eſt eucha
riſtia. ſ. Eucharis
tia datur.
Memoria pro defunctis in omī miſſa ha
beatur. de conſe. di. j. Viſum. et. c. ſequē
ti. Nomina tamē eoꝝ in miſſa vel ſecre
ta aut oratione ſpecialiter nō debemus
exprimere. Gloſa. e. c. De nominibus

Memoria continua peccatoꝝ eſt maximũ remediũ. de pe. di. iij. Judas. Criſ. in epiſtolam ad hebreos.

Memoria paſſiõis chriſti annua recolitꝰ q̃ ita nos facit moueri ac ſi pñtẽ i cruce pẽdẽtẽ videamꝰ. de cõ. di. ij. Sẽl' xp̃s. Auguſtinus pſalmo. xx.

Mendicantes dicũt religioſi quibꝰ ad ſuſtentatõnẽ congruam poſſeſſiões ſiue redditus habere profeſſio et regula interdicunt. de exceſſi. prela. c. [illegible]no. libro. ſe. Gloſa verbi. Mendicãtes. Addit regula ſiue conſtitutio. De hoc Panormi. et tr[illegible] de exceſſi. c. Nimis praua. verbi. Altiſſima. ſed per quẽſtũ publicũ tribuere victum ſolet incerta mẽdicitas. de reli. domi. c. Religionum. li. vi.

Mendicãtibus prohibetur receptio ad profeſſionem infra annũ probatõis. Infra. Minoribus.

Mendicantium ordines qui et quomodo extinguũtur. j. Ordines mẽdicãtes

Medicantes tranſeuntes ad ordinẽ poſſidentium. ſ. Excõicatio. §. xx.

Medicantes religioſi. Infra. Religioſi mendicantium.

Mendacium eſt falſa vocis ſignificatio animo fallendi. xxij. q. ij. Btũs. §. Ille ergo.

Mentiri eſt contra id quod animo ſentit loqui: voluntate fallendi. Unde nõ omnis qui falſum dicit mentitur. xxij. q. ij. Is autem. Auguſtinus in encheri. Niſi habeat animum fallendi. e. c. Beatus.

Mendacium ſemper eſt peccatum. e. ca. Mihi autem. c. Nec artificioſo. Unde omne mendacium cauendum eſt. eo. ca. Omne genus. q. v. Juramenti. c. cauere

Mendacium nõ ſolum in verbis: ſed etiam in ſimulatis operibus fit. dum q̊s ſe xp̃ianum dicit. et opera chriſti non facit

Mendaciũ ſimiliter eſt ſacerdotem ſe fateri: ⁊ contraria huic ordini operari. xxij. q. v. Cauete fratres mendacium.

Mendaciorum octo ſunt genera primũ in doctrina fidei: intentione ſubuertendi. Secundũ quod nulli prodeſt et alteri nocet vt mendaciũ detractionis. Tertium prodeſt vni et obeſt alteri. Quartũ quod ſolum fallẽdi cauſa fit. vt eſt hiſtrionum. Quintum quod fit cauſa complacendi. Gloſa. Hec ſunt mortalia. ſequentia autem venialia. Sextum quod nulli obeſt et prodeſt alicui. ſcilicet ad euitãdum damnũ boni temporal'. Septimũ quod nulli obeſt et prodeſt alicui. ſcilicet ad periculum perſone euitandum. Octauũ quod nulli obeſt ⁊ prodeſt alicui vt caritas conſeruet. xxij. q. ij. Primũ.

Mendaciũ eſt grauiſſimũ peccatũ. Nã homicidio comparatur. xj. q. iij. Nemo peritoꝝ. Gloſa ſi propter hoc alter pdit vitã.

Mendacium artificioſum eſt: cum q̊s dicit equũ nõ aſcẽdere arbores. intelligẽs pontem. xxij. q. ij. Nec artificioſo. i gloſa

Mentiri nullus debet pro quacunq; re: etiam vita corporali alicꝰ. e. c. Queritur nec pro ſalute alterius. extra de vſuris. ca. Super eo. poteſt tamẽ in tali caſu q̊s veritatem occultare tacendo. vel ſaltem equiuocando. vt dicendo. non eſt hic. i. non comedit. Sic abrahã fecit. xxij. q. ij. Queritur. Auguſtinus ſup Geneſim Hec gloſa. xxij. q. ij. Ne quis. Auguſtinus ſuper. v. pſalmo.

Mentiri non debet pro vita alterius q̊s nec pro corpore alterius occidat animã ſuam. Unde perfectus ſic dicitur peccare mortaliter. Gloſa. e. c. Ne quis. et apparet et textu. vbi dicit. occidere animã ſuam. Augꝰ. ſuper. v. pſalmo.

Mentiens humilitatis cauſa peccator efficitur qui ante innocens erat. xxij. q. ij. Cum humilitatis. Auguſtinus de v̾bis apoſtoli. et. e. c. Incauti.

Mendaciter impetrans: carere debet et cauere impetrato. xxv. q. ij. Sic decet.

Mendacium officioſum dicitur q̃d continet pietatem. quod nulli obeſt et alicui prodeſt. di. ix. Si ad ſcripturas. in glo.

Mens eſt caput. infra. Ratio.

Mens indiſcreta eſt ſaccus pertuſus. infra. Saccus.

Mentium bonarum eſt etiam ibi culpas cognoſcere vbi culpa non eſt. de con. di. quinta. Ad eius.

Mẽte alienato culpa nõ imputatur: nec facta alia. xv. q. j. p totum. ſ. Furioſus.

Menſuras vel põdera iniuſta cauſa lucri mutuãs

triginta diebus peniteat in pane ꝛ aq̄. ex
tra de emptio. ꝛ vendi. ca. Ut menſure.
ſupra. Canone. xx.

Mercatio ē pericloſa. quia diffi
cul'e ſine peccato cur
rit. de pe. di. v. Qualitas. Leo papa.
Mercatoꝛ ſine mendacio et periurio eſſe
non poteſt. di. lxxxviij. Eijciens. Criſo⸗
ſtomus ſuper mattheū.
Mercari aliquando non licet. aliquādo
licet. e. c. Foꝛnicari.
Mercantie in locis ſacris non exercean
tur. xvj. q. vij. Et hec diximus.
Mercatoꝝ iniquitas. infra. Negociatoꝛ
Supꝛa. Emens.
Mercans contra ius: bonam fidem non
habere pꝛeſumitur. de regu. iuris. Qui
contra. libꝛo ſexto.

Mercennarius eſt qui de⸗
um diligit
non pꝛopter ſe. viij. q. j. Sunt in eccleſia
Auguſtinus. Lucrum tpale.
Mercennarius eſt pꝛelatus pꝛopꝛiū cō⸗
modum querens. vij. q. j. Aduerſitas. §.
Lupo veniente.

Meretrix eſt que plurium libidi⸗
ni patet. ... xxxiiij.
Uidua.
Meretrix an duci poteſt. xxxij. q. j. ...
ſij. Et dicit̄ q̄ ſic. ſi ſperatur coꝛrectio. e.
cap̄. vltimo. extra de eo qui dux. ca. Si
gnificaſti. imo ducens talem multū me⸗
retur. extra de ſponſa. ꝛ matri. c. Inter ope
ra. Si vero nō habetur ſpes emēde: nō
licet. Nam videt̄ eſſe patronus turpitu⸗
dinis. xxxij. q. j. Sicut. Quia poſtea pro
pter adulterium eſſet dimittenda. Sed
turpius eijcitur q̄ȝ nō admittit̄ hoſpes.
extra de iureiuran. c. Quemadmodū. er
go. ꝛc̄. Tenet tamen matrimoniū cōtra⸗
ctum cum ea. xxxij. q. j. Si quis vxoꝛem
et gloſa. c. Ut autem.
Meretrix ē cuius turpitudo publice ve⸗
nalis ē. xxxij. q. iiij. Meretrices.

Metus non excuſat qui nō cōtinet
periculum moꝛtis vel cru⸗
ciatum coꝛpoꝛis. et talis dicitur cadere
in conſtantem virum. extra d̄ his que vi
me. c. Cum dilecti. §. Inuitus.
Metus quantūcunq̄ȝ magnus nullū de
bet impellere ad peccatuȝ moꝛtale. quia
q̄uis culpam attenuet: non tamen ex to
to tollit. e. ca. Sacris.
Metus cauſa facta debent in irritum re⸗
uocari. Extra de his que vi. ca. Abbas.
cap̄. Ad audientiam.
Metu extoꝛtum iuramentum ſeruari de
bet: ſi non vergit in anime periculū. Ūn̄
ſic iurans reſignare beneficium: illud re
ſignet. et poſtea reſtitutionem petat. Ni
ſi iuraſſet non repetere. e. c. Ad audiētiā.
Metus repellatur vbi conſenſus reqrit̄.
extra de ſponſa. c. Cum locum.
Metus digne ꝓpellitur vt papa cum car
dinalibus libere negocia eccleſie tracta
re poſſit. de elec. c. Fundamenta. §. Decet
libꝛo ſexto.

Militare vtrum et quando accui
ſit peccatum. xxiij. que. j
per totum. Et abuſus ſoluȝ pꝛohibetur.
Ibidem. ſupꝛa. Bellare.
Militare nemo poteſt deo ꝛ mundo. xxj.
que. iij. per totum.
Militās deo: ſecularibus negocijs ſe nō
immiſceat. extra ne cleri. vel mona. cap̄.
Multa ſunt. Et Paulus. ij. Thimo. ij.
Nemo militans deo implicat ſe ſeculari
bus negocijs. di. lxxxviij. Conſequens.
Et. xxj. q. iij. Credo placere. et ſe. ca.
Iuuenem voluntariū eligit xp̄s. volūta⸗
rium ſeruum ſibi auctionatur diabolus
id ē emit. Neminē iugo ſeruitutis aſtri⸗
ctum poſſidet niſi ei ſe pꝛius peccatoꝛuȝ
ere vendiderit. xv. q. j. Non eſt. Ambꝛo⸗
ſius de vita beata.
Militum chꝛiſti eſt ſeruire xp̄o. Milites
ſeculi ſeruiant ſeculo. ſicut ſcriptum eſt.
Nemo militans deo implicat ſe ſeculari
bus negocijs. xxiij. q. viij. Repꝛehenſibile
Militiam ſecularem poſt ſolennē pniam
reſumens: decem annis peniteat. pera⸗
ctis tamen tribꝫ annis cōmunioni eccle
ſie reſtituatur. Et ſi vere penitēs extiti
poterit epiſcopus de reſiduo diſpenſare
de peni. di. v. Si qui.

Ministri eccleſie ſint litterati. di.
xxxvj. Illiteratos.
Miniſtri eccleſie ſint ſemper mundi. diſ.
xxv. Pꝛimum. Coꝛum tamen immundi
cia nō inquinat ſacramenta. xv. que. viij
Sciſcitantibus.
Miniſter malus non nocet vbi bonus eſt

dominus. Unde ſacramenta alijs pro-
ſunt per eos miniſtrata. de conſe. di. iiij.
Baptiſmus. Aug⁹. ſup Johannē.

Miniſtro malo ſacramenta obſunt: ſʒ ꝓ-
ſunt digne ab eo recipienti. Gloſa. dum
modo miniſter in eccleſia toleratur. j. q.
pma. Omnia ſacramenta. Auguſtinus.
eo. ti. ca. Propheta. Jeronymus in Ag-
geum. ij. cap̄. Item Auguſtinus de ver-
bis domini. c. c. Ita ſit.

Miniſtros paucos habere et bonos me-
lius eſt q̄ꝫ habere mltos malos. extra de
etate et quali. c. Cum ſit. di. xxiij. Tales

Miniſter non ſit tenax vbi largus eſt do
minus. xxvj. q. vij. Alligant. Erit.

Minora cui interdicuntur. etiam
maiora vetita ſunt. extra
de ſenter. c. Cum illoꝝ.

Minorennis dicitur aliquis
alʒ quantū ad
diſcretionem vſqꝫ ad ſeptimū annuʒ. vt
C. de iure deli. Si infanti. Tunc pecca
re poſſunt. extra de delict. pu. c. j. Jūcta
gloſa. Item ad matrimoniū vſqꝫ ad. xij.
in femina. In viro vſqꝫ ad. xiiij. Iteʒ ad
factionem teſtamēti vſqꝫ ad. xiiij. ij q. vj.
§. Diffinitiua. Item ad reſtitutionē vſqꝫ
ad. xv. annum. ff. de mino. l. j. Hec glo-
ſa. xxvij. q. j. Sicut bonuʒ. verbi. In mi
noribus. Et intelligitur minoritas vſqꝫ
ad. xxv. annum. ibi. quantum ad viduā:
quam pater poſt votum non poteſt reuo
care. Hec gloſa. ē. Etas.

Minoribus ꝛ predicatoribus
prohib etur ſb pe
na excōmunicationis et alijs penis gra
uibus ne quem infra annum probatōis
ad profeſſionem recipiant vel impediāt
quo minus ad aliam religionem tranſi-
re poſſit vel ad ſeculum redire. niſi ma-
ior quatuordecim annis tacite eſſet pro
feſſus: vel conſtaret certum ipum inten-
diſſe non ſolum ordinem probare: ſed vi
tam mutare. alioquin recipientes ſūt ſu
ſpenſi a receptione ad profeſſionem. ſed
et penas alias. vt ibi dicitur ſubeāt. Re-
ceptus autem non obligabitur ordini e-
orum. Gloſa. ſed alteri religioni. De re-
gula. cap̄. Non ſolum. libro ſexto. Et ex
tenditur etiam ad alios mendicātes. eo
dem. cap̄. Conſtitutionem. li. vj. j. Pro-
feſſio. infra. Profiteri.

Miraculum eſt opus arduuʒ
et inſolitum ſu-
pra ſpem et facultatem admirantis con
ſiſtens. ō conſe. diſtin. ij. Reuera. Amb.
libro de ſacramentis.

Miracula facere eſt ſpeciale donum ſpi-
rituſſancti. de peni. diſtin. j. Querendū.
Beda ſuper Johem.

Miracula demones non faciunt. ſed mi
ra. qꝛ n̄ ſūt ſupra naturā: ſʒ ꝑʒ naturā: lʒ ho
minibus inſolita. xxvj. q. iiij. Sciendū.
Auguſtinus de natura demonū.

Miracula faciunt aliquando extra cari-
tatem exiſtentes: qui in caritate ea face-
re nō poſſent. j. q. j. Teneamus

Miracula quia etiā per malos fiunt: nō
debent tales coli propterea: niſi auctori
tate romane eccleſie. j. q. j. Teneam⁹. ex-
tra de reli. et vene. c. Audiuimus.

Miracula ſunt et vita canoniſandi ꝑ te-
ſtes ſingillatim et ſecreto diligenter exa
minanda. extra de teſtibus et atte. capi.
Venerabili.

Miſericordia eſt pulchritu-
do et perfecta
forma virtutum. diſtin. lxxxvj. Singul.
Ambroſius li. de officijs.

Miſericordie dei menſuras ponere non
poſſumus. de pe. di. j. multiplex.

Miſericordiam de⁹ nō ſemper indulget
peccare continue volentibus. diſt. xciij.
Diaconi. ad finem.

Miſericordiam negantes: chriſtū negāt
vij. q. j. Omnis qui. Ideo omnes tenen
tur. di. lxxxvj. Non ſatis.

Miſericordia precellit omnia holocau-
ſta. di. l. Ponderat.

Miſericordia ad proximū eſt duplex. ſcʒ
ſpiritualis: et corporalis. diſti. xlv. Due
ſunt. Et ſpiritualis eſt triplex. ſcʒ offen-
ſas dimittere. delinquētes corrigere. bo
na docere. et iuſta conſulere. di. xlv. tria
Et. c. Diſciplina. ponit tertiū de doctri
na. Et eſt Gregorius. xx. moraliū. parte
quarta. c. xj.

Miſericordia abſqꝫ diſciplina deſtituit.
et econuerſo. Luce. x. Infudit vinum et
oleum. Pſalmiſta. Virga tua et bacul⁹
tuus. Virga enim percutimur. baculo
ſuſtentamur. vbi. ē. c. Diſciplina.

Misericordem nimis eſſe melius ē ꝙ̄ nimis iuſtum. quia melius eſt propter miſericordiam rationē reddere ꝙ̄ ꝓpter crudelitatem. xxvj. q. vij. Alligant. Criſoſtomus.

Miſericordia corporalis conſiſtit in ſeptem eius operibus. di. lxxxvj. Non ſatis. Ambro. li. de officijs.

Miſericordia vtraqꝫ debet eſſe diſcreta. vbi ſupra.

Miſericordia in correctione aliquoꝝ negligentium indiſcreta eſt. di. l. Si quis diaconus. xxiij. q. iiij. Eſt iniuſta.

Miſericors non eſt qui parcit culpe nutriende. xxiij. q. v. Qui vicijs. Augu. ad Lotharium.

Miſericordia corporalis ſit diſcreta: vt non vni totum detur. diſtin. lxxxvj. Dominus.

Miſericordia ſit ordiata. ꝰ. Elemoſyna latius vide.

Miſericordiam deus cōſeruat ī iuſticia et ecōuerſo. de pe. di. j. § Taciturnitas.

Miſericordie communis eſt vſus. ideo cōmune eſt preceptum omnibus etatibus omnibꝫ officijs neceſſaria. et ab omnibꝫ deferenda. diſti. lxxxvj. Singulis. Ambroſius libro de officijs.

Miſeri ſunt qui perſecutionem patiuntur propter iniuſticiā. Sed econtra Beati. xxiij. q. iiij. Si eccleſia.

Miſſa proprie eſt eucharıſtie confectio et conſecratio. reliq̄ que ibi dicuntur ſunt obſecrationes et gratiarumactiones. de conſecra. diſtinc. ij. Utrum.

Miſſe celebrationis modum tradiderūt Jacobus frater domini et Baſilius ceſarienſis. de conſe. di. j. Jacobus.

Miſſam nullus celebret niſi ieiunus. vij que. j. Nihil. de conſe. diſtin. j. c. Sacramenta. extra de cele. miſ. c. Ex parte.

Miſſa celebranda eſt hora tertia diei: excepta nocte natiuitatis. de conſe. diſti. j. Nocte ſan. Glo. ꝟ. niſi ꝑma. diꝫ ꝙ itelligitur de ſolenni miſſa. Et poteſt dici prima parte diei. e. c. Neceſſe.

Miſſe priuate ſiue peculiares nō celebrētur ſolennibus diebus in publico. id eſt. ſolenniter. nec ea hora: vt populus non retrahatur a miſſa diei. de conſe. di. prima. Et hoc attendendum. extra de celebratione miſſa. cap. Quidam laicorum. Nec ī talibus miſſis etiam de beata virgine et alijs hymnus angelicus cantetꝰ: vel ſimbolum: licet prefatio propria dicatur. vt habeatur differentia inter commemorationem ⁊ ſolennitatem. extra. e. ca. Conſilium.

Miſſa de feria et defunctorum ſꝫm temporum congruentiam non obmittatur. extra. e. c. Cum creatura.

Miſſam vnam vna die ſacerdos celebret. Ualde felix eſt qui vnam digne celebrare poteſt. in neceſſitate tamen vnam diei et alteram defunctorum ſacerdos dicere poteſt. de conſe. diſtin. j. Sufficit. excepto etiam die natiuitatis chriſti. ꝗ cauſa neceſſitatis. extra ꝺ celebra. miſ. c. Cōſuluiſti. Et tunc ablutionem non ſumat niſi in vltima miſſa. extra. e. c. Ex pte.

Miſſam nullus celebret niſi preſentibus ad minus duobus et in plurali reſpondentibus. de conſecra. diſtin. ꝑma. Hoc quoqꝫ.

Miſſa non celebretur niſi in eccleſia ⁊ altari ab epiſcopo conſecrato: vel vbi ipſe permiſerit. Niſi neceſſitas aliť cogat. de conſe. diſtin. j. Sicut non alij. c. Miſſarum. Alioquin celebrans gradu ſuo priuetur. e. c. Nullus preſbiter. Supra. Altari.

Miſſam nullus celebret in altari in quo epiſcopus eadem die celebrauit propter reuerentiam ipſius. de conſe. di. ij. Jn altari. Gloſa. Niſi de licentia eius: aut neceſſitate vrgente

Miſſam in pane fermētato. ligneo cipho ſine igne vel ſine aqua celebrans ex malicia vel ignorantia. ab officio et beneficio ſuſpendatur: ⁊ perpetuo ſpolietur. extra de cele. miſ. c. Litteras.

Miſſam celebrantis et non cōmunicantis penitentia. ꝰ. canone. xxiij. ꝰ. Cōmunicare.

Miſſam celebrans excommunicatus. ꝰ. cano. viij. ſupra. Excōmunicatio. §. xxxix. §. xxxij.

Miſſam coram excōmunicatis vel inter

dictis celebrans. ſupra. Excommunicatio. §. xxxiij.

Miſſa concubinarij. Gloſa notorij. prohibetur audiri. diſtin. xxxij. Nullus. ca. Preter hoc. §. Fornicarioꝝ.

Miſſam de requiē pro viuo ex liuore legi faciens: vel altare detegere: et ſimilia tam ipſe qꝫ ſacerdos obtemperās a proprio gradu deponātur et exilij perpetui religētur ergaſtulo. xxvj. q. v. Quicūqꝫ.

Miſſa dum celebratur quilibet chriſtianus die ſolenni offerre debet. Iuxta illud Exodi. xxiij. Non apparebis in conſpectu domini dei tui vacuus. de conſe. diſtin. j. Omnis xpianus.

Miſſam integram tenentur omnes fideles ex precepto dominicis diebus et ſolennibus audire: et euangelium ac epiſtolam. de conſe. di. j. Omnes fideles. c. Miſſas. c. Cum ad celebrandas. Ubi dicitur: ante benedictionē non recedāt. alioquin excōmunicentur. c. c. Omnes. Gloſa ſi ex conſuetudine vel ſuperſtitione nō perſeuerant.

Miſſa debet attento corde audiri. vnde dicitur: ſurſum corda. c. ca. Quando autem ſtamus.

Miſſam publicam audire debent omnes ſacerdotes. et alij ad hoc cōuenire in eccleſia debent. de conſe. di. j. Et hoc attēdendum. Undō non propter peculiares miſſas a tali miſſa que ſcōm diei exigentiam congruit debent retrahi quin eam audiant. extra de cele. miſ. c. Quidam laicorum.

Miſſa eſt de ſubſtantia conſecratōis criſmatis. extra. c. c. Referente. Et de ſbſtātia collationis ordinum. extra de tranſla. c. Inter corporalia.

Miſſam audire alibi volens dominico die qꝫ in propria parrochia ex cōtemptu proprij preſbyteri: eijciatur de eccl'ia illa. extra de parrochijs. c. Ut dn̄icis.

Miſſio in poſſeſſionē cauſa rei ſeruande non fit ob contumaciam rei quando litigatur pro beneficio eccleſiaſtico obtinendo. ſed proceditur ad ſententiam: lite non conteſtata. de eo qui mit. c. vnico. li. vj.

Miſſus in poſſeſſionem cauſa rei ſeruande non facit infra annum fructus ſuos. ſed ſi quos diſtraxerit reſtituere tenetur: exceptis neceſſarijs. extra de ſeque. poſ. cap. Dilectus filius.

Miſſus in poſſeſſionem. vt ſupra. non eſt poſſeſſor. ſed cuſtos tantum. extra de eo qui mit. c. Cum veniſſent.

Miſterium dicitur quod ſecretam habet diſpēſationem. id eſt. virtutem ⁊ graciam. ſic euchariſtia dicitur. j. que. j. Multi ſecularium. §. Heu. Gregorius.

Mitra ſiue infula prelatorum qualis ſit. §. Abbates.

Moiſes repreſentat rationem hominis. viij. q. j. Licꝫ. Ieronymus in Leuitico.

Moyſes pro dimiſſione peccati populi voluit de libro vite deleri. xxiij. que. iiij. Quid crudele. Auguſtinus contra fauſtum.

Moyſes ſanctuſ tamen peccauit ad aq̄s contradictōnis. educendo aquas de petra. de peniten. diſtinctio. ſecūda. Oponitur.

Monachus dicitur a monoſ grece. qđ ē vnuſ et achos. quod eſt triſtis. quaſi ſolitarius et triſtis. decima ſexta queſtio. j. Placuit communi.

Monachus plangentis non doctorꝫ habet officium. eodem. ca. Monachus. j. Monachi de licentia.

Monachus extra clauſtrum non diſcurrat. eodē. ca. Si cupis. Unde extra monaſterium eſt ſicut piſcis extra aquam. e. cap. Placuit cōmuni. Unde non debet in exterioribus occupari. eodem. c. Placuit communi.

Monachus non habeat cōmatrem nec puerum leuet. de conſe. di. iiij. Non licet cap. Monachi. §. Cōpatres.

Monachi cum ſumma deuotōe perſoluant diuinum officium. . xviij. q. ij.

Monachi delīquētes quō p̄uit p̄uniant. ſet marie fornicātes. xxvij. q. j. Impudicaſ

Mōachis nigrꝫ iterdicit ornatꝰ exq̄ſitꝰ. et exceſſus notabil'i veſtibꝫ. cibis. potibꝫ eq̄taturꝫ. ⁊ lectiſternijs. ⁊ q̄litas hiꝰ ponit. ac ꝓhibetur ne venationi aut aucupationi clamoſe intendant vel interſint. et ne canes venaticos habeant. Alios

quin diſcipline regulari ſubiaceant. Et qui ſotulares aut capucia ibi prohibita portare preſumunt. Si prelatus ſit: per annū ſuſpenſus eſt a collatione beneficiorum. Alij vero ab amminiſtrare ſi habent. Et qui non habēt inabiles ſint ad obtinendum adminiſtrationem vel beneficium eccleſiaſticum per annum. De ſtatu monachoꝝ. c. Ne in agro. in clemētinis.

Monachoꝝ habitus. cibus. apparatus. conuerſatio. receptio. ꝛ inſtructio nouiciorum. ac conuerſatio qualis ſit. c. vbi ſupra. et pena delinquentiū in eiſdē. ibidem per totum.

Monachi quales et quando admittunt ad ordines vel prioratus. et de etate ſingulo ꝝ. Ibidem. §. Ad hec. ꝛ ſe.

Monachis guſtare carnes nō licet. d cō ſe. diſtin. v. Carnem. Niſi ſint infirmi et debiles. in infirmaria tm̄. extra de ſtatu mo. c. Cum ad monaſterium.

Monachi ocium ſemper vitent. e. c. Nūquā. Jeronymus ad Ruſticū monachum.

Monachoꝝ conuerſatio ꝛ officium. xvj que. j. per totum. ad liberum. ꝛ quomodo epiſcopis ſubſint ac viſitentur ab eis xviij. que. ij. per totum.

Monachus quando cenſetur profeſſus. xvij. que. ij. per totum.

Monachū nō facit habitus. ſ. Habitus

Monachum facit paterna traditio: ac ꝓprie voluntatis profeſſio. Ideo quicqd hoꝝ allegatum fuerit: tenebit. Quod verum eſt cum ratihabitione filij adulti. extra de regula. c. Cum virum.

Monachum fieri ante vniuſ anni probationem: regularis inſtitutio interdicit. eodem. ca. Ad apoſtolicam. Sz ſi qs huic ſpacio renunciauerit et recipit ſtabit. ibidem. ſ. Profeſſio.

Monachoꝝ receptio ad ſolum abbatez pertinet. ipo mortuo conuentus nulluz recipere poteſt. ſecus ſi pertinet ſiml' ad vtrumqꝫ. de regula. c. Si ad ſoluz. libro ſexto.

Monachus de clauſtro ad clauſtruz nō migret temere: nec aliquid peculiare habeat. extra de regulari. c. Johannes.

Monachus locum habere non poteſt in diuerſis monaſterijs quorum vnum nō dependet ab alio. de preben. c. Cum ſingula. libro ſexto.

Monachi a monialibus ſegregati ſint. ſ. Monaſteria.

Monachus nō poteſt promoueri ad ordines niſi de licentia ſui abbatis. di. lvj. Nullus.

Monachus non poteſt preficī eccleſie ꝑrochiali ſine licentia abbatis. di. lviij. ꝑ totum. Nec ſinguli per parrochias ponantur: ſed in conuentu cum aliquibus fratribus cōmorentur. Nec ſoli inter ſeculares conuerſentur. quod de omnib9 religioſis intelligitur. extra de ſta. mo. c. Monachi.

Monachus verum poſſit officiare populo. xvj. que. j. ꝑ totū. Aut an in ſuis capellis ꝛ eccleſijs poſſint inſtituere preſbyteros. xvj. q. ij. per totum.

Monachus quicquid acquirit: eſt mōaſterij. xviij. q. j. c. Placuit. vnde prohibetur habere aliquid peculij. Et ſi quod ei peculium offertur non recipiat. ſed abbati vl' cellerario reſignet. Alioquin (niſi ꝑ iniuncta adminiſtratione ei liceat) talis ſi non ſtatim reſignauerit a cōmunione remoueatur: ꝛ a monaſterio expellatur. Et in morte talis proprietarius reptus in ſterquilinio ſepeliatur. et non int' fratres. nec oblatio pro eo fiat. extra de ſtatu monacho. c. Cum ad monaſteriuz. §. Prohibemus. Et intelligitur de omnibus religioſis. Ibidez. Et talis p9 mortem repertus: extumulatus de eccl'ia ꝓiciatur vbi ſine ſcandalo fieri poteſt. eo. ca. Super quodam.

Monachus factus epiſcopus que acquirit ſunt eccleſie epiſcopalis. et poſtea ipe ſuccedit iure hereditario in paternis bonis. decima octaua queſtio. ꝓma. capitulo vnico. Et abſoluitur a regula monachali. ſcilicet. ieiunijs. vigilijs. ꝛ huiſmodi. et poteſt fieri compater. In gloſa ibi.

Monachi vel clerici non negocient cauſa lucri. vt a laicis ſuo nomine firmaſ habeant. extra ne clerici vel mona. ca. Secundū inſtituta.

Monachi ſemꝑ ſileāt in oratorio. refectorio ꝛ dormitorio. extra de ſta. mona. ca.

Cum ad monaſterium.

Monachi de licentia abbatis vel epiſco
pi poſſunt predicare. alias non. extra de
iudeis. Q̄ ſit. ſ̄. Monach⁹ plangentis.

Monachi decimas non ſoluant de pro⸗
prijs predijs. xvj. q. j. Queſti. nec ḋ pro⸗
prijs laboribus. e. c. Decimas a ꝑpl̄o.

Monachi decimas fraudantes. Supra
Excōmunicatio. §. xxij.

Monachi procurantes ꝙ aliquis ſup ti
tulum ſuperioritatis eccleſie bona vſur⸗
pet. ſupra. Excōicatio. §. xvj.

Monachi vel regulares curias ꝑncipuꝫ
frequentantes. ſ̄. Excōicatio. §. xxj.

Monachi ſine licentia p̄elati arma tenē
tes. ſ̄. Excommunicatio. §. xxj.

Monachi. infra. Religioſi.

Monaſterium nullum edi⸗
ficetur niſi ḋ
licentia epiſcopi. xviij. q. ij. Quidā mo
nachorum. c. De monachis. c. ſequē.

Monaſteria et omnia loca religioſa per⸗
tinent de iure communi ad epiſcopū: niſi
ſint exempta. extra de religioſis do. cap.
De zenodochijs.

Monaſterium ita exemptū ꝙ monachi
ipſius vel ipſum a quocunꝗ non poſſint
excōmunicari: ſuſpendi: vl' interdici: eſt
a iuriſdictione epiſcopi exemptum. Sꝫ
ſi monachi illi mitterenť ad ꝑoratus epi
ſcopo ſubiectos: tunc tamdiu ibi ſūt: ei⸗
dem ſubſunt. de priuilegijs. cap. Volen
tes. libro ſexto.

Monaſteria exempta. ī. Religioſi.

Monaſteria ſi propter monachoꝝ inſo⸗
lentiam nō poſſint per epiſcopum refor
mari: eijciantur illi. et alij alterius ordis
introducantur: quouſꝗ illi confuſi ad
obſeruantiam ſui ordinis reuertanť. Ex
tra ne cleri. vel. c. Relatum.

Monaſteria diuerſa et ſegregata a mōa⸗
chis habeant moniales. ita ꝙ nec diui⸗
ſim in eōdem habitent vel conuerſentur
xvj. q. ij. Diffinimus. et. c. ſe.

Monaſteria monialiū nulla inhoneſta ꝑ
ſona intret. ſed nec honeſta. niſi manife⸗
ſta cauſa et rationabilis expoſcat. et hoc
de licentia eius ad quem ſpectat. de ſta⸗
tu regularium. ca. Periculoſo. libro ſex⸗
to.

Monaſterijs monialium clauſuras pro⸗
curare precipitur omnibus prelatis eo⸗
rumdem. Et exemptis hoc faciant epi⸗
ſcopi auctoritate apoſtolica. ac rebelles
compeſcant per cenſuram eccleſiaſticam
Ita tamen ꝙ in eiſdem exemptis preter
tu illius nullam aliam iuriſdictioneꝫ ſi⸗
bi vendicent. eodem. cap. Periculoſo. §.
Et quoniam. li. vj.

Monaſteria monialium non exempta e⸗
piſcopi omni anno viſitent. ſed exempta
ſoli ſcilicet pape ſubiecta: viſitent aucto
ritate apoſtolica. Alia vero exempta ſin
gulis annis a ſuis ſuperioribus viſiten
tur. de ſtatu monialium. c. Attendentes
in clementinis.

Monaſteria monialium intrantes. Su
pra. Excōmunicatio. §. xix.

Monaſterium ſiue religionem ſine ꝯſen⸗
ſu coniugis intrans poteſt propria auc⸗
toritate recedere. xxxiij. queſtio. v. Notiſi
caſti. cap. Una. Vide infra. Votum cō
tinentie.

Moniales in veſtibus ſue pro⸗
feſſionis conſecren⸗
tur. diſtin. xxiij. Sanctimoniales.

Monialibus que veſtes et mores probi
bentur. et quomodo a viſitatoribus co⸗
erceantur. De ſanctimonia. cap. Attendē
tes. in clementi. Et a quibus viſitentur
Ibidem. Supra. Monaſteria moniali
um.

Moniales profeſſe in cōmuni viuere de
bent. et propria ac priuata domicilia ha
bere prohibentur ſub pena excommuni
cationis. xviij. q. ij. Perniciosam.

Moniales omnes profeſſe ſub perpetua
clauſura manere tenentur. niſi graui mor
bus excuſet. De ſtatu regularium. c. Pe
riculoſo. li. vj.

Moniales non recipiantur plures i mo⸗
naſterijs non mendicantiū ꝗ̄ꝫ quot de eo
rum prouentibus abſqꝫ penuria poſſunt
ſuſtentari. Secus factum irritum eſt. ibi
dem. §. Sane. Gloſa. Nō dicit commo⸗
de. quia aliquando poſſunt ſine penuria
licet non cōmode.

Moniales quomodo exeant ad preſtan⸗
dum homagium ſ̄. Abbatiſſa.

Moniales in iudicio ꝑ procuratores li⸗
tigent. ⁊ per eos homagia et iuramēta fa
ciant. et epi ad hoc admittendum iudi⸗

ces compellant. de ſtatu regu. c. Pericu
loſo. §. Verum. li. vj.
Monialibus nõ licet exire monaſteriũ
et ideo ad ſedem apoſtolicã nõ tenent̄ ꝑ
ſonaliter in ſuis negocijs accedere. imo
prohibent̄. de ele. c. Indẽnitatib9. §. por
ro. libro ſexto. e. de ſtatu regula. c. Peri-
culoſo. Unde pro nulla cauſa debet per
ſonaliter euocari extra ſuã clauſurã: eti-
am volentes. ꝛ contrariũ factũ irritũ eſt
de iudicijs. c. Mulieres. li. vj. j. mlieres
Moniales pro iniectione manus in ſe in
uicem vel conuerſum aut clericos: poſ-
ſunt ab epiſcopo loci abſolui. extra d ſen
ten. ex. c. De monialib9. ſ. Abſolutio.
Monialis nulla eligi poteſt in abbatiſſã
vel prioriſſam vbi prioriſſa habet regi-
men monaſterij: niſi ſit triginta annoꝝ
complete: Et expeſſe ſit profeſſa vitam
regularem. Sed et eligere nulla põt niſi
duodecimũ annũ peregerit. et ſit ſaltem
tacite profeſſa. de ele. c. Indemnitatib9.
libro ſexto.
Monialiũ electio et pena tranſgredien-
tium. Ibidem. Et. ſ. Electio monialiũ
Monialibus conceditur facultas ꝓponen-
di contra electam. Ibidem.
Monialium electionib9 diſcordias pro
mouens. ſ. Excõmunicatio. §. viij.
Moniales fornicantes ſunt adultere. et
grauiſſime peccãt. xxvij. q. j. Sic bonũ.
Monialẽ cognoſcens cõmittit inceſtum
adulteriũ. ꝛ ſacrilegiũ. e. c. Virginibus.
Item gloſa qꝛ patri nupta. ſcꝫ deo. alte-
ri deſponſata. et res ſacra eſt.
Monialẽ cognoſcens: epiſcopus vel cle
ricus deponatur: laicus excõmunicetur
xxvij. q. j. Si quis epiſcopus. Et peni-
tentia ei9. ſ. Cano. xxij.
Monialem ſciẽter ducens eſt excõicatuſ
de conſang. ꝛ affini. c. vnico. in clemen. ꝛ
nõ poteſt contrahere. xxvij. q. j. Di. ꝙ.
Moniales ac alie mulieres prohibentur
contingere veſtes et vaſa ſacra: ac incen
ſum circa altare deferre. di. xxiij. Vaſa.
ca. Sacratas. et predicare. ſ. Mlieres.

Monitio trina premittẽda excõ-
municationi qualis ſit
ſupra. Excõmunicatio. §. ij.

Montes i pſalmo ſignificãt apo
ſtolos et predicatores.

de ele. c. Fundamenta. li. vj.

Mora ſua cuilibet nociua eſt. de re.
iuris. c. mora. li. vj. Non eſt
in mora qui poteſt exceptiõe legitima ſe
tueri. e. c. Non eſt in mora.
Mores. infra. mos.

Moriemur omnes ideo mortu
is miſereri debem9
xiij. q. ij. In eccleſiaſtico.
Mori renitentes quomodo orant. Fiat
voluntas tua. Et quomodo ab eo in ce
lo honorari querunt ad quẽ veniunt re-
nitentes et inuiti. e. c. Qꝛ ꝓpoſterum.
Mors eſt triplex. corporalis. ſpũalis. ie-
hennalis. de peni. di. vij. ad finem.
Mors corporalis omnib9 eſt cõmunis.
xiij. q. ij. In eccleſiaſtico. ꝛ hec ſemper co
gitanda.
Mors propria ſiue aliena non eſt triſtan
do aſſumenda. e. c. Qꝛ prepoſterꝫ. c. Nũ
forſitan.
Mors peccatorum peſſima. et ideo dilatio
penitentie nunꝙ periculoſa. de pe. di. vij.
Si quis poſitus. c. Si quis autꝫ. Au-
guſtinus libro de penitentia. Nec dign9
eſt in morte accipere ſolacium: qui ſe nũ
ꝙ cogitauit moriturũ. e. c. Idcirco Cy-
prianus.
Mors accelerata bona eſt peccatoribus
et ex dei pietate eis acceleratur: ne diutiuſ
peccent. de pe. di. vij. §. finali.
Morientes in bello contra infideles: ce-
lorum regnum merẽtur. xxiij. q. v. Om.
Mortis cogitatio eſt neceſſaria: ꝛ meret̄
morienti ſuo tempore gratiã. de pe. diſt.
vij. c. Idcirco. Lipanus.
Mors ſpiritualis eſt duplex. Bona qua
quis moritur peccatis. de conſe. diſ. iiij.
Ut oſtenderet. Auguſtinus in encheri.
Mala eſt cum quis moritur per pecca
tum. e. c. Si baptiſati.
Mors iehennalis ſiue eternalis. vbi mors
nunꝙ moritur. xxvj. q. ij. Qui ſine. Au-
guſtinus libro de ciuita. dei.
Morti comparatur dilectio. ſ. Dilectio
Mortui tres a chriſto ſuſcitati. Un9 in-
tra domũ: ſignificat conſenſum conſciẽ-
tie in libidinẽ. Secundus extra portaꝫ
ſignificat ꝓceſſum in opus. Tertius mo
le conſuetudinis in ſepulchro putrentem.
De penitentia diſtinctio. ij. Sic tribus

Auguſtinus de ſermone domini.

Mortuo ne prohibeas gratiã. ſciens qꝛ omnes moriemur. Eccleſiaſtici. vij. ⁊. xiij. que. ij. In eccleſiaſtico.

Mortuos lugere ex pietate nõ prohibemur. e. c. Ubicunqꝫ. Sed longiori dolore flere chriſtianis nõ licet. quia hꝫ ſpẽm diffidentie. Nam non amittunt: ſed premittuntur. j. ad Teſſa. iiij. Non cõtriſtemini. ⁊c. xiij. q. ij. Qꝫ prepoſterum. ⁊ tribus ſequen. Nam xps fleuit reuicturũ: nõ aũt mortuũ. e. c. Qui diuina.

Mortui beati ſciunt quid hic agit. Gregorius quarto dialogoꝝ. Quid ẽ quod neſciant qui videntem omnia vidẽt. gloſa. e. §. De mortuis. Sed qui in purgatorio vel etiam mali: neſciunt quid hic agitur dum agitur: ſed poſtea audiũt ab eis qui hic exeunt: ea que permittunt illis meminiſſe. et iſtꝫ audire: vel etiaꝫ ab alijs prout deus decreuerit. xiij. q. ij. Fatendum. Auguſtinus de agenda cura p mortuis. Et gloſa vbi ſ. de mortuis.

Mortui ſunt huic mundo et viuũt deo ipſi mõachi. xvj. q. j. Placuit. ſecũdo. infra. Religioſi dicuntur.

Mortis propinquitas debet hominem facere timidum. di. lxxxvj. Tanta.

Mortuis quibus et que ſuffragia ſubueniunt. Supra. Anime.

Mortuis in peccato mortali non ꝓſunt ſuffragia. xiij. que. ij. In preſenti.

Mortuis quibus et quid prodeſt ſepultura in ſacro loco. e. cap. Qui oblatões. cap. Non eſtimemus.

Mortui poſſunt excõmunicari et accuſari in certis caſibus. xxiiij. q. ij. c. vltimo.

Mortui heretici accuſari et excõmunicari poſt mortem debent et ceteri alij. Supra. Accuſari.

Mortuus poteſt abſolui ab excõmunicatione. extra de ſenten. ex. c. A nobis.

Mortuum pallis ſacris inuoluentis penitentia. ſupra canone. xxiiij.

Mortuoꝝ corpa transferẽtes. ſ. Excõicatio. §. xxiiij. Et indebite ſepelientes. e. §. xxiiij.

Mos eſt longa conſuetudo de moribus tñ tracta. di. j. c. Mos ẽ

Mos ſumit pro iure nõ ſcripto. Mores autem pro frequentibus actibus hominum. vbi ſupra in gloſa.

Moribus bonis eorum cum quibꝫ viuit conformari quilibet debet. diſt. xij. Illa autem. Auguſtinus ad Januarium. ſupra. Conformare.

Moribus conformari debemus qui auctoritate ſtatuti ſunt vel in eadem eccleſia generaliter et immutabiliter obſeruãtur. diſtin. xij. Omnia talia.

Motus beſtiales non imputãtur reluctantibus vel nõ conſentientibus. xv. q. j. Si concupiſcentia Auguſtinus li. j. de ciuita. dei. c. Non eſt Ambroſius de vita beata.

Mulier facta eſt de coſta viri vt eiuſdẽ nature eſſe oſtendat non de pede: ne omnino videretur famula. nec de capite ne videret domina: ſed de coſta: vt collateralis videretur. xxxiij. que. v. Nec illud. iũcta glo. ṽ. Coſta.

Mulier ſubeſſe debet viro lege naturali. xxxiij. q. v. Eſt ordo. c. Hec imago. cap. Satis. Auguſtinus de queſtionibꝫ veteris et noui teſtamenti. Et ſi non ſubijcitur viro: peccat. ſicut vir cum nõ ſubijcitur chriſto. Et cum ipſa viro imperare vult: blaſphematur verbum dei et chriſti euangelium infirmatur et lex nature. eo. cap. Cum caput. Jeronymus ſuper epiſtolam ad Titum.

Mulier debet caput velare. quia non eſt imago dei. ſupra. Imago. Et quia puaricatio per eam cepit. et vt oſtendat ſubiecta viro. xxxiij. q. v. Mulier. Ambroſius ſuper primã epiſtolam ad Corinth.

Mulier comã deponens in contemptuꝫ iuris ſubiectionis anathema ſit. diſtinc. xxx. Quecunqꝫ.

Mulier vtens veſte virili vt aptius maliciam exerceat anathema ſit. e. cap. Si qua mulier.

Mulier recedens a viro. ſcilicet ſine conſenſu vinculo coniugali ſoluto in cõtemptum nuptiarum anathema ſit. e. Si q̃ mulier.

Mulier non debet predicare quantumcunqꝫ docta et ſancta. nec monialis. nec confeſſiones audire. nec moniales benedicere. diſtinctione viceſima tertia. cap. Mulier. extra de penitentia et remiſ. c. Noua.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

Mulieres clericis nō miniſtrent ad alta
re. extra de coha. cle. c. Inhibendum.
Mulier poſt partum actura grās pt ſta-
tim intrare eccleſiā: niſi p reuerētia velit
remanere. di. v. Cum enixa. extra de pu
rifi. poſt partum. c. vnico.
Mulier mēſtruata poteſt recipere cōmu
nionē. di. v. Ad eius. e. c. j.
Mulieri poſt partū infra tempus purga
tionis nō cōmiſceat vir. diſt. v. Ad eius
eodē. cap. pmo.
Mulieri mēſtruate nō cōmiſceat vir. eo.
ca. Ad eius. Si ɔſuetū eſt menſtruū.
Mulier colores ꝛ fucos nō procuret. de
conſe. di. v. Fucare.
Mulier vel vir intrās monaſterium ſine
conſenſu coniugis. j. Uotū ɔtinētie.
Mulier quādo et quō viro reſtituat. In
fra. Reſtitui quando.
Mulieres ſuſpectas ſacerdotes vel cleri
ci ſecum nō habeant. etiā ſi ſit amita vel
ſoror. ſed aliūs eis neceſſaria puideāt. ex
tra de coha. cle. c. Inhibendum. ſecus ſi
non ſint ſuſpecte. c. c. [illegible]is.
Mulieris fornicantis cum ſacerdote pe
nitentia. s. Fornicans mulier.
Mulier propter ad[illegible] [illegible]uanda ē om
nibus bonis viri. extra [illegible] ɔſuetu. c. Ex
parte veſtra.
Mulier iuſte credens virū mortuū: lici-
te poteſt cōtrahere. Compellit tñ redire
ad pmū poſtq̄ cognouerit eū ſuperuiuere
xxxiiij. q. j. Cum p bellicā. Si aūt dubi
tat de morte viri non debet contrahere.
Sed ſi contraxerit: tenet q̄dem debitū
reddere petenti: ſed exigere nō pōt. Ex-
tra de ſecūdis nup. c. Dñs noſter. Et in
tali caſu poteſt vir ſuus eam repellere p-
pter adulteriū admiſſuʒ. Si tamē audi
uit eum mortuū etiā per falſum rumorē:
tunc eam de adulterio accuſare non po
terit. niſi ipa rumorē pcurauerit. ff. ff. d.
adulterijs. miles. §. Mulier. Hec i glo-
ſa. xxxiiij. q. j. circa pncipiū.
Mulier poteſt teſtificari cōtra preſbyte-
rū. extra de teſti. ꝛ atte. ca. Quoniā aliq̄.
Gloſa in cauſa ciuili vel criminali: aut ir
regularitate ciuiliter in modū exceptio-
nis oppoſita. extra. e. c. Tam litteris.
Mulier nō poteſt accuſare clericū de for
nicatione cū ea facta. xv. q. iij. per totum

Mulieres pſonaliter ad iudiciū in qua-
cunq̄ʒ cauſa in iure nō expſſa nō ſunt in-
uite trahende. Cum vero neceſſariū fue
rit teſtimoniū ipaꝝ: iudex mittat tabelli
onē aut aliā idoneam perſonā ad eas: ex
penſis producentis: vel caſu id exigen-
te iudex ipe vadat. Si aūt iudicis con-
ditio ipm ire phibeat mittat ad eas. nec
fingatur caſus q̄ iudex pſonalit' vadat:
nec fraus interueniat. alioq̄n fictor ē ex
cōmunicatus. Si quid contrariū fit ir-
ritum erit. de iudicijs. c. Mlieres. li. vj.
Mulierum iuramentum. s. Iuramentū
mulierum.
Mulier poteſt eſſe arbiter clericoꝝ i cau
ſa ciuili. extra de arbitris. c. Dilecti filij.
Mulier non poteſt eſſe iudex. xv. q. iij. §.
Econtra.
Mulier poteſt conferre prebendas. Ex-
tra de teſti. et atte. c. Dilecto filio.
Mulier que machinata fuerit in mortē
coniugis ſine [illegible] cōiugū manebit. xxiij.
q. iij. Admonere. extra de diuor. c. pmo.
Mulier nō tenet obedire eccleſie in red-
dendo debitū contra certā conſciam. ex
tra de reſti. ſpolia. c. Lras. §. Porro. imo
et potius ſuſtinere excōmunicatōeʒ. Ex
tra de ſenten. ex. c. Inquiſitioni.
Mulier ſepeliri debet. j. Sepeliri.

Multitudini delinq̄ntiū pcit in correctōe. di.
xliiij. Comeſſationes.
Multitudo inducit diſpenſationē. extra
de tempo. ordi. c. Sane.
Multitudini parcit vel vbi peccans ha
bet multitudinē ſociā. xxiij. q. iiij. Nō po
teſt. Auguſtinus.
Multitudo peccantiū inducit libertatē
peccandi. quia correctionē phibet. arg.
ibidē. verſus. Ob populū multū crimen
tranſit inultū. extra de tpi. or. ca. Sane.
in gloſa.

Mundus non eſt amandus: ſʒ contēnendus. ſupra.
Amandus.
Mundi amatores fortes ſunt in terrēis
debiles in celeſtib9. ſicut arbores īfra va
ſte. ꝛ ſupra anguſte. Sec9 eſt in palma q̄
iuſtos deſignat. diſt. xlvij. Omnes. Gre
gorius in moralib9.
Mundicia duplex. ſcʒ corpalis et ſpūalis

diſtin.xxxj. Lex.
Mundus debet eſſe qui alios vult mundare. j.q.j. Neceſſe eſt.

Munus placet. ſupra. Abel. Supra. Elemoſyna. Infra. Offerentis.
Munus triplex eſt. a manu. a lingua. ab obſequio. j.q.j. Sunt nõnulli.
Muneris ſusceptio eſt veritatis peruerſio. xj.q.iij. Qui nõ recte.

Mus in pera. ignis in ſinu. ſerpens i gremio. male ſuos hoſpites remunerãt. xiij.q.j.§. Ad hec. Sic iudei xpianos. extra de iudeis.c. Et ſi iudeos

Mutare conſilium quis non põt in alterius detrimentuz de regulis iu. Mutare. li. vj.
Mutant̃ et variantur ſtatuta nõ incõuenienter humana ſm varietatem temporum. exquo deus nõnulla veteris teſtamenti ſtatuta mutauit in nouo. extra de conſang. [illegible] nõ debet.

Mutilatus manu non põt ordinari. et ſi q̃s mutilatus fuerit in abbatem tacito vicio ꝓmotus: ãmoueat̃. extra de corpo. vici. c. Expoſuiſti.
Mutilans ſibiipſi virilia: homicida reputatur. di. lv. Si quis abſciderit.

Mutus canis dicit̃ prelatus: correctionẽ vel redargutiõez negligens. di. xliij. Sit rector. Gregorius in paſtorali. c. xv.

Murmurantes ſunt puniendi. Nam filij iſrahel murmurantes: ſunt a ſerpẽtibus interfecti. di. xc. Alienos.

Nabuchodonoſor rex fuit et pharao. et vterq ꝓ delictis a domino flagellatus eſt. Unus inter flagella emendat̃. et alter idurat̃. xxiij. que. iiij. Nabuchodonoſor.

Natio clericoꝝ inſtituendoꝝ in eccleſijs nõ eſt attendenda. extra de inſtitu. c. Ad decorem.

Narrandi diuerſitas nõ obſtat vbi eadem dicũtur extra de verbo. ſig. c. Nil obſtat.

Naſus ſignificat diſcretionem per quam virtutes eligimus: vicia reprobamus. ſicut per naſum odores fetoreſq diſcernimus. Cantico. vij.
Naſus tuus ſicut turris que eſt in libano. di. xlix. Hinc etenim. Gregorius in paſtorali.
Naſus paruus eſt qui ad menſurã diſcretionis nõ eſt idoneus. Grandis et tortus eſt imoderata ſubtilitas diſcretõis. et tales offerre domino ꝓhibent̃. Leuiti. xxj diſtin. xlix. Hinc etenim.

Natalium defectum patientes ſupra. Filij. ſ. Illegitimi. ſ. Legitimi.
Natalium cauſa pertinet ad foꝝ eccleſiaſticum. extra de ordine cogni. c. Tuam non credimus.

Natiuitas nature primo eſt in vtero. ſcz in ↄceptu de conſe. di. iiij. Firmiſſime. Auguſtinus ad Petrum diaconum.
Natiuitas nature alia eſt ex vtero de cõ. diſtin. iiij. Quiſquis. Auguſtinus de baptiſmo paruulorum.
Natiuitas gratie. quãdo quis naſcit̃ per baptiſmum. c. Qui in maternis. Iſidorus. j. libro ſententiarum.
Natiuitas glorie quando depoſita penalitate ad vitã ingredimur. xxiiij. que. ij. Sane. de conſe. di. iiij. Per baptiſmum.
Natiuitas xpi ſi in feriaz ſextam venerit. Supra. Ieiunare non tenentur.

Natura multis modis dicitur. ſupra. Ius naturale.
Naturalis equitas. Ibidem.
Natura ſiue natiuitas aut cõditio neminẽ apud deum deꝓmit: ſi alias bonus fuerit. xxxij. que. iiij. Recurrat.
Natura humana prona eſt ad malum. extra de purga. cano. c. Cum in iuuẽtute.
Natura cedit miraculo ſicut in ſacramento euchariſtie. extra de celebra. miſ. cap. Cum marthe.

Nauigantes ſpolians: excõmunicatus eſt ſupra. Excõmunicatio. §. xv.

Naufragium patientes ſpolians eſt excõmunicatus. extra de raptoribus. c. Excõmunicationi. ſ. Excõicatio. §. xv.

r